

କୋଣାର୍କ ଶାହୀ ମହିଳା

شیوه کبیری

لایه
وقت
مهم
کلید
لایه
وقت
مهم
کلید

بوقاپى هنجچالىنماياجاق

يىازار: رقىيەكىرى

ادىتىور: سەندىن ئەندىمى

اوزقاپىق: ھالە صدرالدینى

ايچ دىزايىن: آتىلا سلمانى

ايىدە چىچىكلىرى نىن نارىن گولوشو / ٥

آت سىز قارىشقا / ١٠

باشماقلاريمىن رىكىنى اوئۇمۇشام / ١٣

قارادابان قىيز / ١٧

شىيطانىن قويروغۇنون دويونونو آچىرام / ٢٠

سنه نىيە! اوغلوما وۇرمۇم دا!... / ٢٤

كۈلە / ٢٠

گونش پورتاغال رىكىنندىر / ٢٦

هنج كىم خانىم؟ / ٣٠

پاتىنلار يارىشچىسى / ٤٤

بوقاپى هنجچالىنماياجاق / ٤٧

قمر / ٥١

قاراوسىتوندە قىرمىزى خال / ٥٤

ایيده چىچكلىرى نىن نارىن گولوشو *

گوپ...گوپ...گوپ...گوپ...گوپ...

قاقيلدان قافاما سانكى گوپون گوپسى ديلر. يوخودان ديك داشلاندىغىمدا قلبىم، آجي خبره دؤيولن قاپى كىمى دورمادان دؤپيونوردو. گۈزلىرىمى قارانلىغا آچدىقدا، سانكى اوچوروما جومدوم. الـ آياغىم سوستالدى. بير آن دئىيم بلە قلىبىمە، بئىنېمىمە سكتە گلىب. گىت گىندە گۈزۈم قارانلىغا آلىشىدى. اوتفاكداكى نسنه لرى كۈلگە كىمى سئچە بىلدىم. يقين قارا باسىردى.

آياقلارىمىسى يياوش - يياوش ترپتىدىكىدە قوروموش عضلەلرىمىھ اىينە باتىردى. «آاااخ» سىسىم اوتاغىن قارانلىغىنندا جىنگىلدەدى. ندىسە بىر آن خوفلاندىم. آياقلارىمىنى ترپتىدىكىجە سانكى اىينە لرى بىر - بىر ائشىبىھ چكىردىلر. سونوندا آياقلارىمى يىغىب، آچا بىلدىم. كىيىمىش قوللارىمى آستا - آستا ياتاغىمىن ائنسى بويدا اوزالدىم. مريم-ين بوش ياسدىغى بوز كىمى سوپوق ايدى. ياسدىغى باغرىما باسىب، هۇنكىر - هۇنكىر آغلادىم. گوپسىمە سىسى هۇنكىرتوومو بوغازىمدا بوغودو. گۈزلىرىمین ياشى قورودو. مريم-ين اوزلەمى اورەيىمدىن، بئىنېمىدىن قانادلانىب اوچدو. اورەيىمە خوف اوتوردۇ. يئىنiden جانىمى سوپوق تر باسىدى. آوا چىخىمىش حئىوانلار كىمى قولاقلارىمى شوشلەدىم.

گوپ...گوپ...گوپ...گوپ...

يوخو گۈرموردوم. گوپون سىسى ايدى. يقين كى باغدان گلىردى. سوستالمىش قولومو اوزالدىب، ياتاغىن يانىنداكى مىز اوستوندن ساعاتى گۈتۈرددوم. مريم-ين جئهيز ساعاتى ايدى. گئچەنин قارانلىغىنندا سايىلارى، عقربەلرى چىراق كىمى

يانيردى. گئجه ياريدان اوتموشدو. ساعات ايکى يه بئش دقيقە قالميشى گۇستيرىدى. گئجهنىن بو ساعاتىيندا كيم باغدا اولا بىلرىدى دئىيە، دوشوندوم. ساعاتى ميز اوستونه قوياندا يئىينىن چىراق كىمى يانان عقربەلەرە باخدىم. گوپون سىسى دورمادان بئىنېيمە گوپسەنير. بوتون گوجومو آياقلارىما يىغىب، ياتاقدان قالخدىم. ايشىغى ياندیردىم. قورخمالى هئچ نه يوخودو. هر شئى يئرلى يئر يىنده ايدى. آسمادان آسيلى پالتارلارىم، ميزىن اوزرىنده بىر ليوان سو، دىبىنندە ياتمامىشىدان اونجه اوخدوغوم كتاب، اوستوندە گۈزلىويم، ھامىسى يئرلى يئر يىنده ايدى. گۈزلىويمو گۈزۈمه تاخدىم. بىر آن منه ائلە گىلىدى كى، آسمادان آسيلى پالتارلارىما يىئل اسىدى. اولا بىلمىزدى. قاپى - پنجرە قاپالى ايدى. يقين خىال گۈروردوم. يواشجا پنجرە يە سارى يئر يىدىم. پرەننин قىراغانىنداڭ ئىشىيە باخدىم. آى سىز، قارانلىق ياز گئجهسى ايدى. ياغىش، چىسىگىن - چىسىگىن چىلە يېرىدى. گوپون سىسى هئچ كىسيلىمەرىدى. گوپ... گوپ... گوپ... گوپ... گوپ... آلىنېيمى شوشە يە دايادىم. ھمن آن گوپون سىسى كىسيلىدى. بااغدا هر كىمسە ايمىش، منى پنجرەدن ئىشىيە باخىركەن گۈرموشدو. قورخۇ گىزىلتى ايلە جانىما اوتوردۇ. جانىم سوپوق تر اىچىنده ايدى. پنجرەنىن اونوندە قورو يوب، قالدىم. گىزى چكىلىمە يە آياقلارىمدا گوج قالمامىشىدى. گوندوز كۈلگەلرېنده اوتورب، اطرافيىندا دولاشىيغىم آغاچلار قارانلىقدا، چئشىد - چئشىد بويدا سىرايلا دوزلۇمۇش ھئىكلەر ايدى سانكى. قورخمالى هئچ نه يوخودو. اورەيىمە توختاقلىق وئردىم. بلکە دە گوپون سىسى كۈكىن يوخموش دئىيە دوشوندوم. يوخودا گۈردو يوب، ھلهده خىالينى اۆزۈملە سوردو يوب بىر سىس ايمىش بلکە! اۆزۈمۈ الە آمالايدىم. درين نفس آلدىم. گئرى دۇنوب، ياتاغىيما سارى گىندىنە، يئىينىن سىس باشلاندى. گوپ... گوپ... گوپ... گوپ... گوپ...

آياقلارىم تىر - تىر تىترەدى. اۆزۈمدەن اوتانمالى ايدىم. بو ھئىكلە، بو بوى - بوخوندا ندىن قورخوردوم كى!

بلکە بىرىيسى نىن شوخلۇغو توتوب...! كىيم...؟ باغبان...؟ نوروز عەنىنىن مەنلىمە نە شوخلۇغو اولا بىلر...؟ سحر ائرته دەن ايكىنندى يە كىمى باشى اره ووش ائتمە يە، سوارماغا قال اولور. بلکە بايرام دىر؟ يوخ... بايرام كۈورك اووه بىيلە منى بو اوج - بوجاقسىز باغدا قورخۇدماغا قالخماز. هر گون منه گتىردىبىي سودو تاياب كىمى ائلە مەربانجاسىينا قايىنادىر، قاتىق چالىر، تويوقلارى نىن يومورتاسىيندان گتىرپىر... يوخسا يوخودان آيىنماما مىشام! بلکە دە ائشىتىدىيەم سىسلەرى ائلە يوخودا گۈرورم...! يقين قولاقلارىم سىسلەنىب...

ياتاغىن قىراغىندا اوتوروام. گوپون سىسى باشىما گوپسىنىر. گئدىب باغا باخمالىام... نىجە گئدىم...! بلکە منى گۇرجىك گوپونو باشما چىرپدى؟...ندن چىرپسىن كى...! منىم كى بىرىنە ضرورىم كئچمه يېب... سىسىن سرسام توتموشام. آز قالىرام پنجرەنى آچىب، باغيرىم: «يئتر... گوپسىمه... يئتر...»

قىزيمىزى قويلاياندان سونرا مريم-دە گئچە يارىسى دوروب پنجرەنى آچىب، باغيرىدى «يئتر... گوپسىمه... يئتر». يوخسا مندە دلى اولورام؟! قىزغىن حالا قالخىب، پنجرەيە سارى قاچىرام. اليم پنجرەنinin دستتىرىسىنندە قورو يور. گوپون سىسى كسىلىر. باغىن دىبىيندە، اىيىدە آغا جلارىنinin يانىندا، بىر كۈلگە گۇرۇنور. گئرى چكىلىپ، دووارا سؤىكەنيرم. گىزىلتى باشىمدان آياقلارىما سوزور...

«آل آروادى» - دىير يوخسا...؟ مريم دوغومدان سونرا دئىبيرىدى «ھر گئچە آل آروادى ياتاغىما گىرىپىر، قىزيمى مندن قوپارماق ايستە بىر...» بو خرافە سۆزلىر ندىر بىئىنىمەدە گزىر؟ آل آروادى كىمدىر آخى....! آل آروادى يانىن و جىدو دوغرو يسما، من كى دوغىمامىشام! يوخسا آل آروادىنinin ارى دىير...؟! گۇر نه سارساقلامىشام...! من كى خرافە يە ايننان دئىيلم! پىس اىيىدە آغا جلارىنinin يانىندا دوران كۈلگە ...!!! قاچىب ايشىغى سۇندورورم. پىردىنinin قىراغىنidan باغىن دىبىينە، اىيىدە آغا جلارىنا باخىرام. كۈلگە، آغا جلارىن دىبىيندە وار - گل ائدىر. يوخسا آل آروادى گلىپ قىزيمى آپارسىن؟ نە قدر مريمە دئىيم، بىيون ايمەدى كى ايمەدى اىكى آياقىن تىپدى بىر باشماغا، دئى «آنام منىم گوبە يىمى اىيىدەلىكە قويلايىب، ايندىسى گوبە يى دوشە يىن قىزيمى اىيىدە آغا جىنinin آتىيندا باسىرمالىيام».

نه دانىشىرام...! بو يېرسىز خىاللار نەدىر بىئىنەمە كىرىپ قورخودان اورىيىم قىرىلىر. ايندىسىه آياقلارىمەن آلتىنا دوشوب يئردى چىرپىنماجاق. پىردىن ائلە چنگەلەمېشىم كى بارماقلارىم اينجيپىر. بىر داها پنجرەدن باغىن دىبىينە باخىرام. كۈلگەدەن خبر - اتر يۇخدۇر.

اللىرىم تىتەرەيە - تىتەرەيە، يواشجا پنجرەنى آچىرام. بىر تايىس آچىلىدىقدا، كۈلگە پنجرەدن او تاغا آتىلىپىر. اورەيىم چىرپىنتىيدان دايانيir. هاندان هانا آنلايىرام كى كۈلگە دئىيل. آغا جىن بوداغى دىير پنجرەدن او تاغا او زانىر. ثانىيە جە چىرپىنتىيدان داياندىيغى او رەيىم ائلە چىرپىنلىكى، ائلە بىل گوپونو منىم اورىيىمە گوپسى بىرلىر. ھۇولەسک پنجرەنinin تايىنى قاپادىرام. ترىپنە يە بئلە گوجوم قالمايىب. مىن بىر فيكىر - خىال باشىما دوشور...

«بلکه کؤلگه ائوه سارى گلير» اوز دوشونجمدن خوفلانيرام. بىردىن بىرە آياقلارىما هاردانسا گوج گلير. تنهبى يە سارى قاچيرام. آياغيم خالچايا ايليشىب، بىخىلىرام. گۈزلو يوم دوشور. قارانلىقىدا قاپيا سارى قاچيرام. قاپىنىن آچارىن آسمادان ائله گۇتورورم كى آز قالير آسما اوستومه بىخىلىسىن. قاپىنى قىفيلاييرام. آچار بورولوقجا سىسى باشىمدا تىققىلدايير. پنجرەلەر بىر - بىر باخىرام. پرەلەرى بىراخىرام. آشپازخانانىن آتىشقاسىنى قاپادىرام. هەلەدە گوپون سىسى گلير. گوپ... گوپ... گوپ...

اللىريمى قولاقلارىما سىخىرام «يئتر... بىسىدى...» دئىه باغيرا - باغира جىلۇونو قىرىميسىش حىنچوان كىمى، صاندىخانايا سارى قاچيرام. آياغيمىن ئىتىندا نسە چىققىلدايير. گۈزلو يوم سينىر. شوشە قىرىپتىپسى آياغيمما باتىر. وئچە آلماдан صاندىخانايا گىرىب، قاپىنى قاپادىرام. اوئوندە اوتوب، گۈزرىمى يومورام، زاخ - زاغ اسىرم...

قولخا - قولخا آستاجا گۈزومو آچىب باخىرام. پنجرەسىز، ايشىقسىز صاندىخانانىن قارانلىقى ظولمت كىمى گۈزرىمە چۈكور. گوپون سىسى گلير. سحر ايشىقلاندىقىدا، يوك - ياپىمىي بىغيشىدىرىب، مريم كىمى دلى اولمادان شەھەر گئتمەلىم. بو گوپون سىسەنە دايانا بىلەمیرم. عۆمۇرمۇدە آغلامادىغىم گۈز ياشلارىم اوكۇتمە ايلە گۈزرىمەن آخرى. سىسىم اوتاغىن سىسىزلىپىندە جىنگىلەيىر گوپون سىسى گئت - گىئە اوزاقلاشىر...

يوخودان آيىندىقىدا ساعاتىن هاچانىدىر، هاردايام؛ بىلەمیرم. چئورەم قارانلىقىدىر. اوئوندە اوتوردوغوم قاپىنىن آشاغى سىندان اىچرى يە جانسىز بىر ايشىق سىزىزىر. هاندان هاندا گۈزوم قارانلىقىدا صاندىخاناداكى بىر - بىرىنин اوستونە قالانان قوطۇلارى سئچىر. «ندن صاندىخانادا ياتىمىشام؟» دئىه دوشونورم. اىيىدە آغا جلارىنин يانىندىكى گۈردو يوم كؤلگە يادىمما دوشور. جانىما بوز تر اوتۇرۇر. صاندىخانانىن آچار يئرىپسىنەن تنهبى يە باخىرام. يالىز آچار يئرىنinin دئشىبىي بويىدا ايشىق گۈرونور. دئشىكىن باخدىغىما اوزومەن، بوى - بوخونومدان اوتابانىرام. قولغىمى قاپيا دايابىرام...

گوپون سىسى كسىلىب. اوئومەدە، قارانلىغىن گۈبە يىيندن شار كىمى ايکى پارلاق گۈز منه باخىر. ال - قولوم سوستالىب يانىما دوشور. نە ائدەجە بىمى بىلەمیرم. بىر آندا يئرىمەن دىك داشلانىب، باغира - باغира صاندىخانادان ايشىبە قاچيرام. آرخامdan ماولەتو سىسى گلير. هاوا ايشىقلانىب. ھۆولەسک تنهبى نىن قىفيلالى قاپىسىنى آچىرام. باغدا، اىيىدە آغا جلارىنا سارى قاچيرام. سالخىم سۈيود كىمى

بوداقلارينى يئرە سرگىلەين اىيىدە آغا جىينىن يانىندا، هەنج قوجاغىما آلمادىغىم،
يئىدى گونلوپوندە تورپاغا تاپشىرىدىغىم قىزىمەن مزارىنин يانىندا داييانiram.
آغاچ كىمى قورو يوب قالىرام. قىزىمەن مزارىنин يانىندا باشقۇ بىر مزار تىكىلىپ...
بايرام، باغيين قاپىسىنдан منه سارى گلىر. يئتىشجك، اليىندهكى كاغاذى منه
اوزالدىر.

كۈزلۈك سوز كوجله يازىلارى اوخويورام. مرىم-ين عانىلەسىنندن گلن
مكتوب: «مرىم اىكى گون اونجە دونيا سىنى دىيىشىدى. مزارىنин آدرسى، وادى رحمت
- ايكىنچى قطعە - بئشىنچى ردېف...
كۈزۈمو قىزىمەن يانىنداكى مزاردان آيىرا بىلەيمىرم. مرىمەن پىيشىكى ماوولدايا -
ماوولدايا اۆزونو يالىن آياقلارىما سورتۇر. اىيىدە آغا جىينىن سارى چىچكلىرى نارىن -
نارىن گولوشورل...

مرداد - ١٣٩٠

* تائينميش شاعير "كيلان خياو" - ين شعرىندن آلبىنميش بىرپارچا

آت سیز قاریشقا

گۈزلىرىنى آچدى. آلاقارانلىق ايدى. اوzacدا آغاران اىشى سىزدى. آستاجا باشىنى قالدىرىدى: «آاااااخ...» باشى داش كىمى ياسىدiga دوشدو. سانجى ايلان كىمى آياغىندان بويونونا قالخدى...

قوم تايلارى نىن آياغىندا اوزانىب، قاراولل دوران يولداشىنى آختاردى. قارانلىق سىغىناغى بوروموشدو. قاراولل دوران يولداشىنى سىسلەدى. يولداشىنinin سىسى گىلى. ندىنسە اونون سىسى پارتلاما سىسينه اوخشادى...

باشىنى قالدىرمادان چۈرەسىنە گۈز دولاندىرىدى. تاواندان باشققا بىر يئرى گۇرە بىلەمدى. بىرده باشىنى قالدىرىيپ، باخدى: «آاخ» سانجى بىر آز ساكىتلەشمىشدى. اوzacدا اوندان باشققا اوچ تختىدە وارىدى. اىشغىن اىچىندىن اوتاغا سارى گلن قاراتلىقى سىئچدى. قاراتلىقى اوتاغا گىرىپ، تختلىرين بىرى نىن يانىندا دايىاندى. اديالى تختىن اوزەرىيندە ياتان آدامىن اوستونە چىكدى. اونا سارى گىلىيىنده، بىر دە دايىاندى. بىرى نىن باشىنى قالدىرىيپ، بىر شئىلر اىچىرىتدى. قاراتلىقى اونا ياخىنلاشدى. يانىندا دوردو. قاراتلىقى، قاراتلىقى دئىيىلدى. آغ - آپىاغ اىدى...

چىيىنинدە توفنگ، قوم تايلارى نىن آرخاسىنداوار - گل ائدىرىدى. تايلارىن دلىكلىرىن دىئرە توکولن قوملار، كىچىجىك تېھلەرە اوخشايىرىدى: «لىلى پوتلارين شهرى نىن تېھلەرینە اوخشايىر» يولداشىنا تېھجىكلرى گۈستررك دئدى. يولداشى ايسە گولە - گولە: «سەن دە يقىين گالىيۋەرسن!» دئىيىب، دوربىنى تايلارىن اورتالىغىنىداكى دئشىكلىرىن بىرىنە دايىادى. دوربىن ايلە اوzacلارا باخدى...

گۈزلىرىنى آچدىديقدا، آغ - آپياخ قارالىنى گئتمىشدى. بىر ده باشىنى قالدىرىدى.
قارالىنى گۈرسون دئىيە اوزاقدا آغاران ايشىغا باخدى. قارالىنى يوخ ايدى.
كېپرىكلرى بىر - بىرينىن قىفيلالانى.

هاوا جىز - جىز جىبرىلىنى جىزلا بىردى. عسگرلىك بؤركو بىر كاسا گونش
ايدى، باشىندا قايىنابىردى. بئينى قىزىشمىشدى. توفنگىنى سىخى توتوب
سىغىناباقداوار - كل انىيلەدى. اوت - علف اىچىنە يايىلان باشاقلار آياقلارىنىن
آتىندا خيرچىلدادى. خيرچىلتى سىسى گونش كاساسىنinin آتىندا اونجە باغيرتىيا،
سونرا تاققىلىتىبىا چئورىلدى...

گۈزلىرىن آچدى. اوزاقدا آغاران ايشىغىن اىچىنندىن سىس گلىرىدى: «تىيخ تىيخ...
تىيتىخ... تىيخ...» عصبلرى تاريم چكدى.

تائىممايدىغى بىر شەرده خستەخانادايدى. تائىممايدىغى بىر كىشى آتاسىنinin
تابوتون اوزرىنە مىخ چالىرىدى: «تىيخ... تىيخ... تىيخ...» تابوتو ماشىنinin دامىندا
يئىشىدىرىپ، آتاسىنinin جنازەسىنى تىرىزە آپارمالى ايدى...
قوم تىپەجىكلىرى نىن اته يىننە سىرايالا دوزولن قارالىنى گۈزونە گىلىدە اىبىلىپ
باخدى. گولدو. دوداقلارىنىن چاتى آجيشدى: «دئىدم بە دوغوردان دا لىلى
پوتلاردى، دئمە بە فحلە قارىشقاڭلارىدى»

يولداشىنдан سىس چىخمادى. ائشىتمەمىش كىيمى باشىنى بئلە ترپتەمىدى.
وار - گل ائتمىكدىن يورولموشدو. دارىخىرىدى. قوم تايلارىندا سۈيكتەنەنېب بازارىن
حامبىللارى كىيمى اۇزلىرىنىن بؤويوك يوك داشىيان قارىشقاڭلارا باخدى. وار -
گل ائتمىكدىن هەنج يورولمۇردو لار. بوغدا دنهلىرىنى دورمادان يووالارينا
داشىپرىدىلار.

گۈزلىرىن آچدى. هر يىر قارانلىق ايدى. سوسوزلوقدان يانىيردى قوب - قورو
دوداقلارى چاتلامىشدى. دىليلىنى دوداقلارىندا سورتىدو. دوداقلارى آجيشدى. دىلى
داماغىينا ياپىشىمىشدى. بئينى قىزىشمىشدى. گونشىن قايانار كاساسىنى
باشىنдан گۈتۈرمەلى ايدى. قومقۇماسىنinin باشىنى آچىپ سو اىچمەلى ايدى.
الىنى بئلىننە كى قومقۇمايا اوزالتىدىقدا سانجىدان قىورىلدى...
قارىشقاڭلار يووالارىنىدا دىيشارى چىخدىقىدا، نىظاملى اوردو ياخشىپرىدىلار.

سانكى هر بىرى نىن بويىنوندا اوزىل بىر گۈره وارىدى. داشىدىقلارى بوغدا دنهلىرىنى

تىپەجىكلىرىن يانىنداكى دئشىكىن يووالارىندا آپارىرىدىلار.

قوم تايلارىندا سۈيكتەنەنېب، هانكىسى مەندىيس، هانكىسى مەماردىپ، دئىيە
دوشوندو. فحلە قارىشقاڭلارا اورەبى ياندى. ساعات قاباغىندا، بىلانكى آغزىندا

دوران، ايش گۈزلەين فحلەر يادىينا دوشدو. آتاسىنى فحلە يىغىنتىسىندا گۇردو يو زامانلار، ھمىشە اونا باخماقدان چكىنمىشىدى. باخىشىن آتاسىنىن باخىشىندا قاچىرتىمىشىدى. ايندىسە دىم - دىك، گونشىن جىزلا ماسىندا دوروب، فحلە اوردوسونا دوييا - دوييا باخىردى.

بىر گۈز قىرىپىمى فحلە اوردوسونون چئورەسى قىزاردى. قىرمىزى آتلى قارىشقا لار فحلە قارىشقا لار قومارالامىشىدilar. عۇمرۇنده بىنلەسىنە توشلاشمamىشىدى. چالىشمىشىدى قارىشقا لار آياقلامادان او توب كېچسىن. ايندىسە گۈزونون او نوندە فحلە قارىشقا لارين سوی سوی قىرىيمىلارى گۈزونون او نوندە يادى.

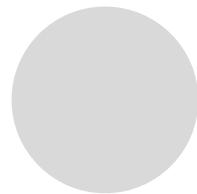
ھيجانلا قاراولول دوران يولداشىنا باغىردى: «آتلى قارىشقا لار... آتلى قارىشقا لار بaaaaاخ...» يولداشى ايسە، قوم تايلازىنا سىفيشىپ، گۈزو دوربىنده: «بىر آت سىزى گلىر او زاقدان...»

قارىشقا لار بىرا خىب، يولداشىنا سارى قاچدى. اونو يانا ووروب دوربىنин گۈزلىپىوندن باخدى: «اۋۇزمۇزىن دى؟»

گۈزون آچدى. هر يئر ايشيق ايدى. چئورەسىنە باخدى. ندىسە او زاقدا كى ايشىغىن ايجىنندىن گلن آغ - آپباغ قارالتىنى آختاردى. قارالتى بوخ ايدى. «اۋۇزمۇزىن دى؟» دۇنوب قاراولول يولداشىنا باخديقدا، يولداشىنinin سىسى پارتلاما سىسىنە قارىشىدى. آتلى قارىشقا لار فحلەرین سىرا سىنى پوزمۇشىدolar. يولداشى او زو او سته لىلى پوتلارىن تىپە جىكىلرiniن او زەرىنە دوشوشدو. فحلە قارىشقا لارين ئۇرى يىخىلەمىشىدى.

اويسا، قوم تايلازىنinin دىبىننە او زاناقلى قالمىشىدى. آتلى قارىشقا لار زوربا حامبىلار كىمىي هيملەشىپ، قىچىنinin دىزىن آشاغى سىنى او زىلريلە يووالارينا داشىپىرىدىلار. قىچىنinin بؤلۈنۈش تىكەسىنندىن دامجىلا يان قان فحلە قارىشقا لارين بىخىلەمىش يوالارينا دامجلابىردى...

هاراسان گۈزلىرىنى آچدى. آسمالىيىق دان قان دامجى - دامجى دامجىلا بىردى. گونش او تاغىن او رتاسىندا ك او زانمىشىدى. قارانلىق داكى قارالتىنى آختاردى. آغ گئىيىملى پىستار او تاقداوار - گل ائدىردى. آياقلازىنى تىپتىدى... گۈزلىرىنى ايشىغا يومدو. آتلى قارىشقا لار يووالارينا يئتىشمىشىدىلر. زومارلارىنى يووالارىندا يئىلشىدىرىدىلر...

باشماقلاريمىن رنگىنى او نۇدموشام

گلىرىلر. اىكىسى بىر بويدا دئىيىل. گۈزلىرىم قاپالى اولورسا بئلە، آرخامدا دايىاندىقلارى آن، او زرىيمە چۈكۈن كۈلگەلرىندىن، آددىملارىينىن سىسىندىن بوى - بوخونلارىنى سوپورام. بئش گوندور آددىملارىنى ساپىرام. آياقلارىينىن سىلىرى نت لار كىمى قولاقلارىمدا زىل - بىم چالىنېر. سانىرام قىسا بولۇنۇ باشماقلارىينىن چىن ماركاسى وار. يئرىيىنده، آياقلارىينىن آلتى گئنچەنин جىر - جىرلارى كىمى جورولىدە بىر.

حىطىيمىزدە كى جىر - جىرلارىن سىسىنى اۆزلەمېشىم. بىر بوغاز او خوسايدىلار، او نلارلا سىس - سىسە وئردىم. يايىن اىستى گئنچەلرىندە، خوابى گئتمىش خالچانىن او زرىيندە او زانىب، قوللارىمى باشىيمىن كاساسىينىن آتتىنا قىفللاردىم، گۈزلىرىم اولدوzlara قاماشاندا، باخىشىمىن اۇنوندىن اولدوz آخاندا، دووارلارىن بور - بوجاغىندان جىر - جىرلار منه باخىب، شور هاواسىندا بىرلىكىدە سىس - سىسە وئردىك. جىر جىر... جىر جىر... جىر جىر... جىر... جىر... ج... قىسا بولۇنۇن آياق سىسى قىسا آددىملارىلا مىدىن او زاقلاشىر. منه ياخىنلاشان آددىملا، گۈن باشماق سىسى وئرير. آياق سىسىندىن بللىدىر. جىس گۈن باشماغىدىر. نت لارىن بىم سىسى گلىر. تىق... تىق... تىق... تىق... ياخىنلاشدىقجا، سىسىندىن باشماقلارىن رنگىنى ده سوپورام. سانىرام رنگى قاچمىش قەوه اىدىر. قورو خورما رنگىندىن بىرآز توتدور. خورما دىشلىرىمىن آراسىندا ازىلىر. تىق!... دادسىز شىرىنىلى بىي دىلىمە يايىلىر. آغزىزم سولانىر...
تىق... تىق... تىق... تىق... تىق... تىق... تىق...

اورتا بويلونون گؤن باشماقلارينين سىسى قولاغيمىن پردهسىننە قاپى دۇپور.
خورمانىن شىرىيىنلى بى دىلييمدە زهرە چالىر. اوزرىمە دوشن كۈلگەسى داش كىمى
گۇودەمە آغىرلىق ئىدىر. اوللو نفسيىنى چرقىدىمېن آتىيندان دىببورام. جەنم
ھىنيرتىيسى دىر. يووووووخ... جەنم ھىنيرتىيسى بوتونلوكە آدامسى اىچىنە چكىر.
بو ھىنيرتى فيلىملىرىدە كى ازدھالارين آغزىندان اوفلەن ھىنيرتى دىر. بويىنومون
درىسىيندن كەن يانىق قوخوسونو دويورام. موھەللىرىم دميردىن اولسايدى
كۈزرمىشدى.

قيسا بويلونون بويو، بويون بوغازىما چاتمير. بلکه دە نفسيىنин ھىنيرتىيسى
يوخدور. يالنىز سىس ايلە گوجو وار. وار گوجونو يوموروقلارينا يىغاندا، «كۈزونو
يوموب، آغزىنى آچىب» يوموروقلارىنى ياغدىراندا، دۆرد نالا چاپان قوجا آتلار كىمى
نفس - نفس وورور. بلکه دە او مندن داها يورغۇن اولور.
تىيق... تىيق... تىيق... تىيق... تىيق... اورتا بويولو گؤن باشماقلارىلا مندن
اوزاقلاشىر. چىن باشماقلارى جىر- جىر جىرييىداير.
اورتا بويلونون سىسى اوذاقدان گىير: «باشارميسان دىلىينين قىفيلىين آچاسان؟
آلمان قىفيلىدى!؟»

سىسى باشماقلارىنinin سىسىنه اوخشايىر. فيلىملىرىدە كى قاضىلىرىن مىزە
چالىنان توخماق سىسى دىر سانكى، قولاغيمىن پردهسىننە تاققىلدايىر. چىن
باشماقلارىنinin جىر - جىرى آغزىنى قولاغيمىن پردهسىنە آچىب، باغييرىر. جىر...
جىر... جىر... جى... جى... ج... ج... ج... ج...
يوموروقلار اووج بويوندا دولودور سانكى دورمادان اوز - گۈزومە ياغىر. بئىنېمىدە
بىر اسکى گرامافون اوخويور. لال سان، لال! لال سان لال! لال سان لال!... بولودلار
پارچا گۈزلۈيەمون آلتىندا، گۈزومون اوۇنندە قاپ - قارا قارالىر. اووج - اووج اوزرىمە
دولو يوموروقلار ياغىر. بئىنېمىدە كى اسکى گرامافون اىينە يە دوشوب. لال... لال...
لال... لال... لال... لال... لال...

بو بويدا دولولار پنچىرەلىرىن شوشەلىرىنە ياغسىайдى، شوشەلر پەرن - پەرن
اولموشدو. نە ياخشى شوشە دئىيىلەم دولو ياغىشىنinin گوجونە اوزوم اوستە ئۇنومدە
كى دووارا ئىيىب، يىرە يىبخىلىرام. قووقلار هاوالانىب ھاوايا آغىرلىق ئىدىن كىمى،
دوداقلارىم چنەمە آغىرلىق ئىدىر. اوست دوداغىم قووق كىمى ھوولانىب آز قالىر
اوزومون چرچووهسىنندن آيرىلىب، تاوانا سارى اوچوسون. آلت دوداغىم اىسە،
چنەمە سارى ساللانىب. آينايىا باخماندان، قاپالى گۈزلىرىم لە اوزومو آپ - آيدىن
گۈروروم. آلت دوداغىم، دوداقلارينا حالقا سالان آمازون قادىنلارىنinin دوداقلارينا

آغىزىمدان چنەمە، چنەمدن سىنەمە آخىدىلەن اىستى آخىنتى، درىمى
آجىشىدىرىپ. اورەبىيم، دامارىم ھولۇننمىش دوداغىمدا چالىر. دوداغىم زوقتۇلادىيەر.
قىيسا بويلىو قوجا آتلار كىيمى نفس - نفس وورور. آز قالىر كىيشنەسىن. چرقىدەم
باشىمدان زوپوشوب آت قويورغۇ ساچلارىم يورغۇن، قوجا آتىن ئىلەن دولاشىپ.
كۈكۈندن قوپوب، باشىمین كاساسىينىدان آيرىلىرسا، يقىن "ئەفر-ئەفر"⁵، فرعونون
زامانىنىداكى ياشايان ان گۈزل قادىنا اوخشايارام. يالقۇزى نفس آلماidan اوذاقلاردا
اولاپىر. تانرىدەن قورخەمۈرام. تانرى اۆزۈ گۈرۈر من بىر گوناھ ايشلەمە مىشىم،
ساچلارىمى بىلەركىن سارماشىق كىمى، قىيسا بويلىونون ئىلەن دولاشدىرىمامىشام
منى جەنمەن ترسە آسلاسىن. نە بىلەيم! بلکە دە آسلاياجاق! بلکە ايندى كىمى
باشقاسىينىن گوناھىنى شىئەننمىش دووار كىمى منىم باشىما، گۈودەمە
بىخاجاقلار!

آنام دئمیشکن: «گوناه ایشلهین زامان خیالیزین آتینی باشقا یئرلەه سورون، دوشونجەلریزین قوشونو باشقا ھاوالاردا اوچوردون، اوندا گوناه دوشونجەسی سیزدەن اوزاقلاشار»

آغلامىرام. قىيسا بويلىونون اللرىنى دوشۇنورم. يقىين بارماقلارى بويو
كىيمى قىيسا، بوكسلىر كىيمى گوجلودور. بوكسلىر كىيمى گوجلو اولماسىدی، منىم
اوزرى يىمەد بوكس وردېشى ائتمىزدى.

ساقچاريمىن كۈك اورىييم كىيمى زوققولدايىر. اورتا بولىونون باشماق سىسى باشىمما تو خماق چالىير. آز قالىرام آغلايىم. او زوده جىير - جىرلار كىيمى آغلايىم. كىم نە بىلىر... بلەك دە جىير - جىرلار گىچەلر آغلايىر، بىزدە اونلارى جىير - جىرلارىن موسىقىيسى سانىرىيق! جىير - جىرلار قىيسا بولىونون آياuguنى نىين آلتىيندان قولاقلارىما او زانىب بىئىنىمە كىرىپىرلە.

آز قالیرام دونیانین قولاغینا باغیریم، سیسیم دونیانین قولاغینین پرده‌سینی بیرستسین. دونیانین باغرینی چاتلاتماق ایسته‌بیرم. دیلیمی دیشله بیرم سیسیم

چىخىمىسىن. باغرىم چاتلايىر.

بئينىمەدە كى گرامافونون سىسى، كۈچرى قوشلار كىمى باشىمەن چاتلاق كاساسىيندان ائشىبىه اوچور. «لال سان» سۆزونون بىر حرفىنى بئلە، باشىمدان اوچورماسىنى ايستەمېرم. اللرىمى باشىمەن سىنىق كاساسىينا قويورام. لال... لال... لال... سىسىلىرى بارماقلارىمەن اورتالىغىنidan يوخارى اوچوشوب، ياراسالار كىمى تاواندان آسيلى قالىرلار. قىسا بوييلو يورولماidan بوكس كىسەسى ايلە وردىش اندىر. قولاقلاريمدان باشققا بوتۇن قولاقلاريمدان باشققا هر نە وار، ايشدەن دايانتىر. آغزىمداكى خالتا آچىلىر. يالقوزك اوچورومون باشىندا دايانتىب، او لا يېر او زاقدا بىر سورو ايت هورور قايىنارجا كىپرىيک لرىمەن آلتىندا جوشور. يالقوزك درەنن ئىدىبىنە يووارلانىر. هۆولانمىش دوداقلاريم ايت كىمى هورور: ها|||||.....آخ|||||.....

اووووووووووووووووف....آخ.....

اورتا بويلونون باشماقلارى فيلىم قاضى لرى نىبن مىزىننин اوزرىننە تو خماق چالىر. قىسا بوييلو، جىر - جىرلارى آياقلارىنин آلتىندا تو پلايىب، او زاقلاشىر. يو خودا يام، او ياغام، يئىردهيم، گؤيىدەيم، هئچ آنلامىرام. بلکە دە يو خولا رداكى دوشلرىن اوچوروموندان آسيلىميشام. پارچا گۈزلۈك گۈزۈمدىن آشاغى سو يورشوب. اونومەدە كى دووارىن آغى گۈزلىرىمەدە قارالىر. باشماقلارىما باخىرام. نە زىگىدەدیر، سئچە بىلىمېرم. زىگلىرى اونۇدموشام. دووارىن دئشىكلىرىننە جىر - جىرلارى گۈرە بىلسە ايدىم، جىر - جىرلار منه بىر بوغاز او خوسايدىلار... منسە جىر - جىرلارا بىر بوغاز آغلاسايدىم...

يالقوزك: سورودن سورگون دوشموش گەچ قورد

قايىنارجا: ساوالانىن ائشىنندە، بىر ايستە سو

شەھرىر يور، ۱۳۹۰ء.

قارادابان قىز

واختىن هاچانىدىر بىلەمەرم. قورا پىشىرن آىدىر يوخسا قويروق دوغان آنجاق اىستىدىر. اىستىدە يوخ، اىستىدىن بىرآز داها آرتىق. آلوو كىمى بىر ھاوداير. اىچەرىم دىشارىدان داها بىر آلوولانىر. دنگەسىز بىر حالىم وار. ايندىسە نفس يولومدان وولقان پؤسکورەجك، دئىه دوشۇنورم. اىچىمدەن جوشان وولقاندان دولاپى ئۇلدۇرۇب، ئۇلدۇرۇب بىلەرم. گلىشمىش ئۇلكەلرde ياشاسايدىم، بوتون والىغىمى ئۇرۇرىم، منى دوندورسۇنلار. يالنىز گئۈدەمى يوخ. اونچە بئىنېمى دوندورسۇنلار، بىر كاسا سوپى دوندوروجودا دوندوران كىمى. دوشۇنچە سللولاقىمى، دونورسۇنلار. دوشۇنچەلر ئىمدىن دۇنورسا، دونيا دامۇ ھنېرىتىپسىزىن ئۇلانسىن بىلە، دويمارام

ايندىسە تېرىزىن گۈبەيىنده سانكى كۈرپەلېيىمندن آسيلى قالان گۈبكىغا يېيم، بويون باغى اولىوب نفس يولومو كىسىر. آخشام اسىينتىسى، گئچەنин اورىيە اوخشاييان يىلى بىلە نفس يولومداكى وولقانى سۈندۈرە بىلەرم. چاراسىز دوشۇنچەلر ئىم دونسون دئىه، باشىمى دوندوروجويا سوخورام. دوندوروجودان نفس آلىپ، اىچىمدەكى آلوولارى اوفلە بىلەرم. آليندا مىنچىق - مىنچىق تر او توران كىمى، ات - توپوق بىستەلر يىنин او زەرىننە شئح او تورور. دايانيرسام، بىر آلىلىق ات - توپوق آذوقەمىز ارىيىھەجك. دوندوروجودان او زاقلاشىرام. سوپىدو جونون قاپىسىنى آچىرام. سرىيەلىپىنى اىچىمە چكىرم. بىر شوشە سرىن سوپىو نفس آلمادان قورت - قورت - قورت اىچىرم. سانكى قورباغانلار نفس يولومدا آتىلىب دوشۇرلر. قور - قور قورو لادايىرلار. اىكىنجى شوشەنىن سوپىونودا بىر نفسه باشىما چكىرم.

قارینیم سانکی آیران نئحرهسى دىر، يئرييندە چالخالانىر. خىالىيم ائلاتلارين قارا
چادىرلارينا اوچور. اونوندە دوروب آيران نئحرهسىنى چالخالايانلارا باخىرام.
يابىلاغىن سپ - سرین هاواسىنى ايچىمە چكىركن، آياغىم قالبىيا ايليشىر.
بيخىلىرام. چولاق اولورام. يابىلاغىن سرین هاواسى باشىمدان اوچور. آياغىم
اينجىbir. توپوغومو اووكەله يېرم. وولقان كىمى قايناشان دوشونجەلرим قارىشىر
توپوغومون سانجىسىنا. اوشاقلىغىمى سانجىلانيرام...

آياغىم قالبىيا ايليشىب بىخىلانا، آنام دئى: «چولاقسان؟» آياقلارىما باخدىم.
سپ - ساغلام آياقلارىما ... آتاما آياقلارىما باخدى. دىنمەدى. پار - پار پارىلدايىان
سيغار قوطوسونو آچدى. پاپرىز كاغاذىنinin ايچىنە توتون دولدورونك سانكى
پنچىرنىن هئرھسىنە، ايکى بارماقلارىنinin اوچوپلا، قوشلارا دن تۈكوردو. پاپرىز
كاغاذىننى بوكىكىن سونرا كاغاذى دىليلنە چكىپ، سىغارىنى آيشىدىرى. منسە
سىغارىن قوخوسونو كۈكسومە چكدىم. آتام هر دۇنه سىغارىنى كۈكسونە چكىركن
من دە اونونلا برابر گۈزلىرمى يوموب، قوخوسونو نفس آندىم.

آنام دئى: «نازانما...! دور آياغا...! ائله بىل ورهن دىر سرىلىپب اوتاباغىن
اورتالىغىندا... دو گۈرۈم...»

ايکى آندىم آتمامىش يئىدين آياغىم قالبىنinin ساچاقلارينا ايليشىدى. بو دۇنه تام
بىر ورهن كىمى اورتالىغا سرىلىدىم. آنامىن قافىلدان الينى پىچاڭ كىسى كىمى، حىرص
بوغازىنى كىسى: «دو جەنم اول چولاڭىن بىرى چولاڭ...»

آتاما باخىب: «الله قىز وئەن يئرده داش وئردى...» مىدن كىچىك باجىم
صاندىخانادان بويلانىب باخدى. مىدن بؤيووك باجىم باشىنى كتابدان قالدىرىپب،
گولدو. بارماقىنى بورۇندا چكدى: «قىنىنى... قىنى...»

بؤيووك باجىم ان بؤيووك دوشمانىم ايدى. آغلاماق اوزرىيدىم. اونون آجىغىنidan
قويماديم بىر دامجى ياش بئلە گۈزۈمدىن دامسىن. آنامىن اللرىنە باخدىم.
گلىپ توپوغومو اووشدورسايدى، گۈزۈمدىن بىر دامجى ياش اونون الينىن
اوzerine دامسايدى، يئريىنده داها چولاقلار كىمى آياغىم ايليشىب،
بىخىلمازدىم...»

ايىدىسە بىخىلدىغىم يئرده اوتۇرموشام. بورخولموش توپوغومو
اووكەله بىرلىك، ان بؤيووك «قىنىنى- قىنى» گۈستەن دوشمانىما دارىخىرام.
قارنىم تولوق كىمى دىر. كۈكسوم سىخىلىپ. گدىكلىر توفە - توفە قاپانان كىمى
نفسىم قاپاناجاق دئىيە، دوشونورم. آياغا قالخىرام. آخساق - آخساق آشپازخانايى
گئدىرم. مىزىن اوستۇندهكى استىكالانلارى سىنكىن كاساسىندا قويىماق

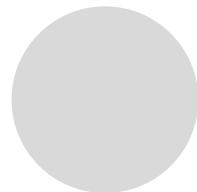
ایسته دیبىمده، اونلارین دىبىنده کى تىلىيەللىرىنى شكىللرینە باخىرام. تىلىيف فالى توتماغا حالىم يوخدۇر. بارماقلاريمىن توتمومو توکىيىدىر. استىكانىي اليمدە توتا بىلەمىرمى. استىكانلار بىر - بىر اليمدن سوپۇرۇشوب، سرامىكىين اوستۇنده پەرن - پەرن اوولورلار. آياقلاريمىن اوزىينە قدر داشلانىرلار. توپوغۇم اينجىيەر...

آنامىن سىسى گلىر: «چولاقايىدىن، شىلەدە اولدۇن؟» كۈرپە باجىيەم قوجاغىينا آلىب، دؤشۇنۇ آغزىينا سالىر: «سنى دوغان يئردى داش دوغايىدىم...»

كۈرپە، آنامىن دؤشۇنۇ امېزەرك گۈزۈنۈ مندن آېرىرمىر. منسە يئردىكى استىكانلارا باخىرام. آتام ايسە سىغار قوطۇسۇنۇ آچىپ، پاپرىز كاغاذىيەنин اىچىنە توتون دولدورور. تىلەسىرەم آتام سىغارىنى آلىشدىرسىن. اويسا، بوكدو يو سىغارى قوطۇنون اىچىنە قويىوب، باشقۇا بىر پاپرىز كاغاذى گۇئىتۈرۈر. آستا - آستا بارماقلارىنىن اوجوندا كىسىدىن توتون چىخاردىر. هر گونكۇ كىيمى سئرچەلەر دن تۈكۈر سانكى. سئرچەلەر اووجومدان اوچوشورلار. مژمەھىدىكى استىكانلار اليمە آغىرىلىق ئىدىر. بارماقلارىم زوققولىدايىر. آتام كۈرپەنى دؤشۇنندىن آلىركن، كۈرپە ونقىلەدىيىر. يىئىدىن دؤشۇنۇ كۈرپەنىن آغزىينا سالىر: «يىئىغىن چۈرجە حرامىن اولسۇن اوشاخ! الينىن توتموم يوخدۇ كى... گىئىب قاپىلاردا قالاچاخ...»

مژمەھىدى كى دە قالان استىكانلار سوپۇرۇشور. يئە جالانان استىكانلارين اوزىينە دوشوب، چىققىلدايىرلار. استىكانلار پەرن - پەرن اوولور. مىنجىق - مىنجىق بولور پارچالارى آياغىيمىن اوزىينە، دان اولدۇزۇ كىيمى پارىلدادى...

بىلەمىرم ھانسى فصىلىدىر. قورا پىشىرەن، قويروق دوغان، آنجاق ھنيرتىلى ھاوادىر. بوغازىمىن يولو پىيىن بوروسودور سانكى، اىچىمەدەكى ھنيرتىنى يوخارى چكىر. دانىشىرسام، حىكايەلرین اژدىھالارى كىيمى آغزىمدان آلوولار پوسگۇرەجك... اىچىمەدەكى وولقان جوشور، داشىر. سانكى زىنه، قاينار بولاغىن گۈزەسى آچىلىپ سوزۇر. توپوغۇم اينجىيەر، آياقلاريمىن اوزىينە تاخىلان بولور پارچالارىن يئرى آجيشىر. آشپازخانانىن سرامىكلىرى قىرمىزى رنگلە لکەلەنىپ. يئىرىنىدە آياغىيمىن آلتىنداكى بولورلار آياغىما باتىر. آياغىم آجيشىر... آتامىن بارماقلارى پاپرىز كاغاذىينا دن تۈكۈر. داها سىغار قوطۇسو پارىلدامىر. دوندورجويا داييانىرما. دوشونجەلر يىمى دوندورا بىلسە ايدىم...

شئیطانین قویروغونون دویونونو آچىرام

ايتبىيىم ايتىب. يئرىيپىرم، او تورورام، قالخىرام، باشىمىي او لماسىين ايشلەرە قارىشىدىرىپارام. بلکە دىلىمەن اوجوندا، كور چىيان كىمىي او رەبىيىمى گۈينەدن بو سۆز باشىمدان آتىم: «ايتبىيىم ايتىب!» گوزگونون اۇنۇندا ساچىمىي داراپىرام. ايتبىيىم، داراغىن دېشىنە ئىلىشىن قىرىخ تىئلدىر سانكى، هەچ آنىمسامادان ايللارىن بويوندا، گونلارىن اوزونوندا مندن اسکىلەپ.

گۈزلەيمدەكى گىلەلدەن قىغىلچىم كىمىي پېرىلتى گۈزگۈيە سارى پېرلاپىر. ايشلىتىسى گۈزگۈيە دېبىپ، گۈزومە دوغرو قابايدىر. ساپى اينەنин گۈزونە كىچىردىن كىمىي، گۈزگونون گۈزونە گىرپىرم. نىنسە ايتبىيىمى گۈزومە آختارىپارام. گۈزگۈدە بىر جوت قارا شار فيرلانماقداپىر. اسکىسى كىمىي ايشلىدامىرلار. كاسدىلار. چئورەلرىنى دومان بوروپور. گۈزلەيمىن آغى آلا دومانلىقىدىر. ياغىشا بولۇلار كىمىي دوب - دولودورلار. بلکە دە ايتبىيىم، گۈزلەيمە چۈكىن دومانىن آلتىندا قالىپ!... نە شكىلدەدىر؟!... اينسدىر، جندىر، روھدور... اۆزومە گۈزگونون گۈزونە نە آختاردىغىيىمى بىلمىرم.

ائودە بىر شئى ايتىگىن دوشىسە ايدى، آنام: «شئیطانىن قویروغونو دویونلەيىم، تاپىللار» دېبىردى. چادىرسىيىنин اته بىىنى دویونلەيردى، سانكى شئیطان چادىرسىيىن اته بىىنده گىزلەنېب. بىرلىكده ائۋى الڭ - فلک ائدىب، ايتبىي باتان نسنه بىي تاپاردىق. هەردىن شئیطانىن قویروغۇ آنامىن چادىرسىيىن اته بىىنده گونلارجە مىخىدان آسىلى قالاردى.

گوزگویه باخیرام. دیلیم گوزگونون گؤزویله دانیشییر: «ایتیبییم ایتیب!» دیلیمن اوجونداکى كور چىپان دئشیلسەيدى، دیلیمن اووهېيىمە دوغرو چاخان گۈپىرلىكىسىلىرىدى. ندن ایتیبییمى گوزگودە آختارىرام بىلەمیرم! آنچاق بىلەرم قارانلىقلاردا ایتىرىدىيىمى ايشىقىدا آختارمالىيام. آز قالىرام گوزگونون گۈزۈنۈن آغىنى، بولىلو بولۇدلارى او يالايم. گۈزۈمۈن آغىنداڭىپرىكلىرىمە سارىلىرام. كىپرىكلىرىمىوار كۆجوملە بىر - بىرىنه سىخىرام، بلکە اینتىرىدىيىمى گۈزلىرىمەن درىنلىيىندە تاپدىم. كىپرىكلىرىمى بىر - بىرىنه ايشىگىل وورسام بئلە، تىترەيىشى سانكى توخوننمامىش قالىنinin آرغاجلارىنا دەھ چالىر. اۆزۈمەن سونرا كىمسە بىلەمیر. كىپرىكلىرىمەن هەر كىچە زىندانىن بارماقلېقلارىدیدىر، دوشونجەمەن دوققۇزۇن جو قاتىنداداڭى سىرلارىمەن اوزۇنە قاپادىرام!

كور كىمىيەم. جانىم بارماقلېقلارىن آرخاسىندا سىخىلىر. كۈكسوم آغرىبىر. آغىرىدىر، آغىرىلىقىدىر. بلکە دە كۈكسومەن ايتىگىن دوشىنلىرىن بوشلۇغۇنون آغىرىلىغىدىر، بىلەمیر!

گۈزلىرىمى آچىرام. گوزگونون اووهېيىنە تېپىلىرم. اووهېيىملە دانىشىيرام. اۆز سسىيەم باشىمما دوشۇر. سانكى بارماقلېقلارىن آرخاسىندا، پىنجرەدن بوش بىر اوتاغا باخىرام. بىر داها سىسلەنۈرم. بوغازىمدا لال بىر سىس وار. سسىيەم اوتاغىن بوشلۇغۇندا جىنگىلەدەرى. سسسىزلىك قولقلارىمدا كوفولدايىر. سسسىزلىكىن قورخورام. قورخاق اوشاقلار كىمى يېننەن كىپرىكلىرىمى بىر - بىرىنه سىخىرام. اليمى كۈكسومە قويورام. دىنەلەرىمەن آرخاسىندا تىق... تىق... تىق...، سانكى قاپى چالىنىير. اليمىن آلتىندا، دىنەلەرىمەلە اووهېيىمەن اورتالىغىيندا تانىنماز بىر نسە قىيمىلەدەرى. سانكى ياغىش دېمىش تورپاگىن آلتىندا بىئر قوردو لاردىلار، بىر - بىرىنه دويونلەنېب، بورولوب، قالىنinin اىپ كىلىمى پىرتلاشىق دوشۇر. بلکە دە شىئىطاندىر منى تاپماق اوچون اووهېيىمەن باشىندا قويروغۇنو دويون - دويون، دويونلەنېر...

كالا قالىمىشام. دوشونجەلەرىم گۈزلىرىمەن بارماقلېقلارىنinin آرخاسىندا، كىپرىكلىرىمەن آلتىندا سانكى باش قالدىرىرلار ایتىبىيىمەن آدىنى بىلەسە ايدىم...

دوغرو جا كىلچەنин باشىننى ايتىرمىش. كور گۈزۈمەلە هەچ بىر اىپ اوجو تاپا بىلەمیرم. كىپرىكلىرىمەن ايشىگىلىنى آچمالىيام. زىندانىن بارماقلېقلارى آچىلىر. كىپرىكلىرىم بىر آن دەھ چالماقدان دايانيير. آرغاجلار كۈكوندن قىرىلىر. كىلىفىن دوبۇنۇ آچىلىر. پىرتلاشىق دوشوب، بىر - بىرىنه دوبۇن دوشۇن يئرقوردو لار بىر -

بىر يىندن آيرىلىپ، يوخ اولورلار. كۇكسمۇدە كى آغىرلىق - آغرى كسىلىپ. گونش گوزگۇنون گۈزونه سارىلىپ. تئلىم آلنېمىيىن يارىسىنى توتوب. آلين يازىمى گوزگۇدە اوخويوركىن، گۈزلەرىمىي ايلان چالىر. اورهەبىمە ابىنە باتىر. كىپرىيكلەرىم چالدىقجا تانىنماز بىر كامرا گوزگۇدە، اسکى بىر فىليمىي اكرانا قويمور. سانكى كاس شارلارين چئورەسىندهكى بولىلو بولودلار گىلە - گىلە دوغورلار. چن - دومان اىچىنندن كئچن گۇنلر سرعاشتلى قاتار كىمىي بىر - بىر گۈزومون اۇنوندن كىچىپ، گىئىر. ايتىبىمىي قاتارين پنجرەلىرىنىن آرخاسىندا آختارىرام. بىر گۈز قىرپىمى باخىشىمەن اۇنوندە يوخ اولان پنجرەلىرىن بىرىسىي آچىلىر. اىيرىمى ياشلى، ھۇروكلو بىر قىز قاتارين پنجرەسىنندن كامرانىن اىچىنە دوشور. گوزگۇنون گۈزونه گىرىر. ساپ كىمىي كىپرىيكلەرىمە ساپلانىر. اللې ياشىما سارى اوزانىر. قىزىن باخىشىنداكى ياش پىرىلتىسى گۈزلەرىمىي قاماشدىرىپ. گۈزلەرىمىي اووشدورoram. كامرايا باخىرام. قىز ايسە صاندىخانامىزىن دۈرونەن بىرىغان - دؤشك باغلۇسىنىن دايىنib، ھۇرۇپونون اوجونداكى قوتاژى اوينادىرىكىن، اليىندهكى كاغاذى اوخويور. ياش گىلەلىرىنى آنامىن چادىرسىنا دۈرونەن بىرىغان قوپروغۇپلا دىرىپ. كاغاذى بوكوب، باغلۇنىن آلتىنا قويمور. صاندىخانادان ئىشىبە چىخىر. پنجرەنىن اۇنوندىن كىچن گنج اركك، آسلاماق مۇزلا رىلا قوجا كىشىلەر كىمىي آرخاسىنا باخىماندا قاپىنى ايشگىللە يىب، گۈزدىن ايتىر.

دېلىمەن اوجونداكى كور چىيانىن باشى دئشىلەر. ايتىرىدىيم اىپ اوجونو تاپىپرام. قىز ايسە كامرادا صاندىخاناسىنا دۇنوب. يوخو چىراڭىنەن ايشىغىندا دورمادان كتابلارى واراقلايىر. سانكى سطىپەلىرىن اوزىرىنندە ماراتون قاچىر. سۈزلىرى اىچىر. تومجەلرى دادلى بىر يئمك كىمىي اودور. كتابلارلا شاه - مات اوينايىر. بىرىنى كۇتورو، بىرىسىنى قويمور. كتابلارين قالاگىندا قالا تىكىر. قالا باشىنا بىي خىلىدىقدا، اودوزدوقدا صاندىخانادان چىخىر. ائۋىنەدەرىپ. گۇنلرى كامرانىن فىلىمىي كىمىي صحنه دېيشىدىرىپ. ائۋىنەن دوستاغىندا ساي باجا رمايان ايلكى مكتب اوشاقلارى كىمىي، هر گون بارماقلارىلا گۇنلرى سايىر. گۇنلرى قارىشىدىرىدىقدا يئنىدىن بارماقلارىلا بىردىن آلتەمیشا دوغرو گىئىن دقيقەلرى سايىر. پايدىزىن سون گىئىجەسىنده ائۋىنەن قاپىسىن آچىب، قىش ايلە برابر يئنى بىر سوپىق قارلى سحرىن حىيطىنە آندىيم قويمور...

ايتىبىمىيىن اىپ اوجوندان ياپىشىرام. دېلىمەن اوجونداكى چىيانىن چىركى بوغازىمەن اودلا غىيندان اىچرىيمە سىزىزىر. كامرا، فىلىمەننى گىئە يە سارى چئورىپ. گوزگۇدە قىرمىزى آزىز چالىر. اوچاقلارдан شهرىن اوزىرىنە بومبا ياغىر.

قىز ايسه كيرالىق بىر او تاقدا تك باشينا آياغينا باتان شوشە سينيقلارىنى
چىخارىر. قونشونون او شاغىنinin ياراسىنى باغلا بىر.

چىبانىن چىركابىنин دادى آغزىمى دولدوروب. اسکى فيلىملىرى سئومىرم.
بىر گوز قىرپىمى كامرانىن فيلىمىنى اييرمى بئش ايل سونرا سىنا چئوييرىم.
ھۇروكىسوز قىز او تاغىندا او تورب، كتابلار ايسه او شاق او يونجاغى كىمى
چئورەسىنە سېپەلەنib. چالىنمامىش قاپىلار كىمى بوكولو كتابلارى بىر - بىر آچىب
با خير. گىئنلىرىن آرخاسىجا ال ساللا بىر. باش قالدىرانلارلا بىرلىكده يومورو غونو
سي خير. سئويشنلره نىسگىلى با خير. اولولره آغلابىر...

دارىخىرام. بو فيلىم يورجو فيلىمدىر. ايتىيمىن اىپ او جو اليمدە قالىب. اىپ
او جويلا "ايپ كىچدى" او يناماق، قىزىن آياقلاريلا آتىلىپ - دوشىك اىستە بىرم.
پنجرەنин اۇنۇندن ساللاق اوموزلاريلا كىچىپ كىن گنج اركەبى گئرىبە قايتارماق
اىستە بىرم. ايلدردىر صاندىخانامىزدان آسىلى قالان چادىرانىن اتە يىنەدەكى
شەيىطانىن قويورغۇنون دويونلرى آچماق اىستە بىرم. گوزگودەكى قىزىن قىزلىギفينا
قايتىماق اىستە بىرم...

گوزگودەكى قىزىن گوزوندەكى گىلەلر بىر - پىر پىرىلدايىر. گوزگونون اۇنۇندن
گئرى چكىلىرم. قىز ايسه الىنى گوزگودەن او زالدىب، آغارامىش تئللەرىمى
بارماقلاريلا داراقلابىر. منه با خير. بارماギىنى آستا - آستا گۈزۈمۈن آلتىنداكى
قىرىشىقلارا چكىر. سانكى توختامىش بىر يارانى يوخلا بىر. منسە الىمى گوزگو يە
او زالدىرام. اونون ھۇرو يۇنۇن دويونلرىنى بىر - بىر آچىرام. الىمى ساچىنinin آلچاق
- او جاسىنا چكىرم. هاردا سا اوندولمۇش يئنىش - يوققوش يولدور ساچلارى، منى
او زو يە اۇنومدەكى يارىم يوز ايلە دوغرو چكىب، آپارىر...

گۈلۈن قوخوسو ياغىش دىمىش خىللە قارېشىپ، نفس آدىغىمدا كۈكسومو
آجىشدىرىر. سانكى هاوايا توز بىبرى سېپىبلىر.

قادین - ارک فرق ائتمیر. بیر - بیر ائندیریزلر. شرکت واحد اتوبوسلاری کیمی تیخناشماپیبلار. بیر - بیرینی ایتهله میزلر. تلهسن یوخدور. آستا - آستا نارین آددیملارلا سیرایلا قاپیا ساری گلیزلر. قادینلارین بیر - ایکیسینین دوداقلاریندا اینجه گولوش وار. سانکی سولموش قیزیل گولون سون یار پا گیدیر، ایندیسە يئرە دوشە حک.

پیللەلردن ائنهنلارین ایچىيندە قاش - قاباقلىسى دا گۇرۇنور. دوداقلارى سودا
ايسلامىش قورو قاخ كىمى ساللانىب. قايىنانالارين گلىنلرە گۈز آغارىتدىغىنى تاي
بىزىلە باخىرلار. اركلار ايسە، آراalarىندا گولومسىھە يەنى يوخدور. قاش- قاباقلارى
يىزى سوپورور. ايكىنجى دونيا ساواشىينىن فيلىملىرىنىدەكى اجبارى ايشە محکوم
اولان زىدانىيلە اوخشايىرلار. ائشىكىن، اتوبوسون ایچىيندە اوتورانلارا باخىرام.
دېب صىندىلە اوتووان بىرى دىققىتىمى چىكىر. اتام حىاتىدا اولسايدى، اونونلا ياشىد
اولاрадى. منه ائلە گلىرىكى باشقۇجا لارلا فرقلى دىر هم دە، جانى سولودور. بئلىمە
چاتىپ، دولاندىرماغا گىر يوخدور. اورهېيمىدە اونو سئچىرگەن چۈرەدەكى

سیرايلا دوران قوجالارین يارديمچيلارينا باخiram. اوز دوشونجهمه اوتنىيرام.
ايچىمدن بىرسىس: «مگر گجىلدى نه آلسان دولدورما اولسون، سئچىنده نه اولاركى؟!»
اما سئچىرسم باشقى يارديمچىلارا حاقسىزلىق ئىدرم دئىيە، دوشونورم.
اوشاقلېغىمدا شانسىمى سينيايان كىمى، شانسىمى سينامالىام. هانكى قوجا
شانسىما چىخارسا، اونو سئچمەلىيم. ائله دورارام، اتوبوسون دىب صندلى
باخىشىمەن چئورەسىننە اولسون. گۈزومو يومورام. كىمسە منىم بو
داورانىشىمى گۈرمەسىن دئىيە، بارماقىمى دۇشومون اوستونە قوييوب اوج دۇنە
فيirlادىب، اتوبوسون دىب صندلىنە سارى توتورام. بارماقىم، دقتىمى چكدىبىي
قوجانىن اوزرىننە دىب صندلە سارى اوزانىب. بىلەسى باشقى يارديمچىلارا
حاقسىزلىق اولماز دئىيە، قورو گۈلۈن لىجىقلانميش قمىشلىرىنىن قوخوسونو
كۈكسومە چكىرم.

سئچدىبىم قوجا، اتوبوسون پىللەرىنندن ائننە، بىر - ايکى نفرى قاباقلايىب،
اونون قولوندان ياپىشىرام. قولونو چكىر. دۇنوب منه باخىر: «اوزوم يئرېيە بىلرم،
قىيزىم!»

ايىنى- باشى، باشقى قوجالار كىمى دئىيىل. سلىقهلى - ياراشىقلىدىر. تىپى يازارا،
معلمە، دوكتورا، بلکە دە امكلى مەندىسىه اوخشايىر.

«سيزىن قولونوزدان توتوب يئرېيىنە، ائله بىل آتامىن قولوندان ياپىشىب
يئرېيىرم» سۈيىلەدىيىمە منه باخىب گولومسىھيير. قىيرخىلىميش اوزونون
دريسى چوخدا بوزوشىمەيىب. دوداقلارى هەنج قورموش قاخ كىمى ساللانمايىب.
شانسىما چىخدىغى «قوجا» قولونو منه سارى اوزالدىر: «ائلهسى ياپىش گىنى...»
قولوندان توتاراق: «بويون آخشاماجان سىزىن قوللوغوزدا اولا جاام» دئىيىرم.

دايانىر. تعجوبىلە منه باخىر: «قوللوغومدا؟»

كولمسەيىرم: «قوللوغوزدا يانى، سىزىن ھم صحبت يىز اولا جااغام.»

قاشلارىنى ايکى ياي كىمى، بىر آندا يوخارى چكىر!

«دوغروسوں ايستەسز، من اوزوم بو قوللوق سۈزۈنۈ هەنج سئومەرم» دئىيىرم.
دوداقلارىنى قاچىردىر. گولومسىھيىب، آرتىرىپىرام: «قوللوق سۈزۈن دىلىمە
گىتىرنە، دئىيىرم بە آفرىيقاتىن قارادرىلىرىنندىم، كۆلەلىيە آپاراجاقلار منى.»
يئىنيدن دايانيير. قولومو قولونا سالماشىام. بو دۇنە باشدان آياغا داها دقتىلى
منى سوزۇر: «كۆلە؟»

«ھمان بىرده داااا... آفرىيقادان قاچاق دوشىن بىردىلر... آمرىيكانىن
قارادرىلىرى...»

پېققىلدايىب گولور: «سن هئچ آفرىقالىلارا اوخشامىسال!»
اونونلا آدىم - آدىم گىندىرم. آتاملا هئچ بئلە قول - قولا گىئتىديم گونلرим
اولمايىب. يئنە دايانيير. قولومو قولوندان چكىرم. اۇنومدە دوروب، ويترين
داليسيندان مغازايى باخان كىمى منه باخىر. اتوبوسدان ائنن قوجالار،
ياردىمچىلارىلا بىرلىكده بىزى او توب، كئچىرلر. بىزسە هئچ كىمى آندىرىمادان يولون
اورتاسىندا دورموشوق. سانكى اوردا گىزىشىپ دولاشان يالنىز بىزىك.

*«Wie ist ihr nam?»

ھوپوخوب قالىرام. نە دئىيىنى آنلامىرام. قولونو تو تاراق: «بو آفرىقا دىلى دى؟»
گولومسىسىز بىر: آلمانجا «what is your nam?» دىر.
من دە گولورم «my name is ruqeyye»، دئىيرم.
!!!!... باخ تصاوفە! منيم دە باجىيمىن آدى روقييەدى. خياطدى. باجىلارىميمىن
هاميسىننان مەھرىباباندى».

اووئرکوتونون دويىمهلىرىنى آچىر. اينىننەكى آغ پولىۋەرنى گۈستەرير: «بۇنو
باچىم تو خوبوب، ھر ھفتە گۈرۈشۈمە گلر. ھميشە دئىير، ائويم بىرآز بۇيوك
اولسايدى سنى آپاراردىم اوْز ائويمە...»
پايزىزىن خىزلىرى آياقلارىمېزىن آلتنىدا خىشىلدايىر. اونون سىسى خىزلىرىن
خىشىلەتىسىنا قارىشاندا، سانكى قولاغىمىن پىردەسىنە جىزىق چكىرلر: «اوغلۇمۇ
بىر گۈرەسە! نئجەدە اينگىلىسى دانىشىار! پىنجم او خوياندان كىلاسا يازدىرىمىشام»
«سيز معلم سىز؟»

«تىرانزىت شوقئى! دونيانىن اولكەلىرىنىن چوخونو گزمىشىم. بىرآز
اينگىلىسى بىلىرم. آمما اوغلۇم بولبۇل كىمى اينگىلىسى دانىشىار».
«منيم دە ايكى اوغلۇم وار».

سانكى منيم نە دئىيىمى اشىيتىمير. گۈزو او زاقلاردا: «اوغلۇمۇ بىر گۈرەسەن...!
ائىلە ايش بىلن... ائىلە قابىلىتدى دى كى... تىرئىلىنى بئلە مندن ياخشى سورور... ائىلە
«دس فرمانى» وار...»

«اودا تىرانزىت شوقئىدى؟»
«يوخ بابا... كامپىوتەر مەندىسى دى آمما ايندى ساختىمان تىكىر. بىرى ۱۵ طبقە،
ائىل گۈلو يولوندا... بىرى دى ۱۳ طبقە ولى عصردە فلکە...»
«نه گۈزلە!»
«۱۳ طبقەنин ايشى قورتولجاق، گلىب منى آپاراجاق ائويمىزە»
«چوخ گۈزلە...»

اوغلوما دئمەدیم بىزى گزمە يە گتىرە جىكلىر قورو گۇلە يوخسا گلىب منى اۋز ماشىنى لا بورا گتىردى. اونا آلماندان "بنز" گتىرمىشم». «بنز؟»

جواب وئرمير. بىلەينى دىيم - دىك توتىماغا چالىشىر آما ندىنسە بىلەينە - بىلەينىمە يە، يېرىيىنە آغا جلارىن قول - بوداغى تىترەين كىمى گۇودەسى تىترە بىر. اونون قولوندان ياپىشىبب، يېرىيەكىن خوشلانىرام: «منىم آتام عۇمرۇنۇ وئریب سىزە»

«اۋزۇم اۇلەمەمېشم کى قىزىم، من سنىن آتان... سىن دە ايكىنجى قىزىم، بىلىسەن قىزىم... شوكولات كەخاناسىينىن سەهامدارى دى!»

دىلىم زهر دادى وئرير. بىر شوكولات اولسایدى بو زهر دادىندان قورتولاردىم. آددىملارىمى اونونلا بىرلىككە آتىرام. آتام حىاتدا اولسایدى، بو قدر مئھرىيانلىقلا اونون قولوندان توتا بىلدىم، دئىه دوشۇنۇرم.

بارماغىينى گۇلۇن چئورەسىنەكى آغا جلارا تو تور: «او آغا جلارى گۇرۇسنى؟ اونلارىن كۈلگەسىنەكى كاباب يېللەمېش...! او غلۇم اۇلەدى كابادان اۇتۇر... خېرى اولسایدى بوردا يام، هامىنى كابابا قۇناق ائلەرى. مانقاڭلى قوروب، كاباب چىكمك اليىنە سو اىچىمدى. بىلە ايسىلدە لەپ اۋزۇمە چىكىپ. گۇرمەمېسەن كى نىڭە اوغۇلدو...» ندىنسە گۇلۇن قمىشلىرىنىن دىبىيىندەن گلن يانىق كابىن قوخۇسۇنۇ حىس ائدىرم.

ال تئلفونۇمو جىبىيەدن چىخاردىرام: «دانىشىسىز؟ نومەسىنى دئىيىن...» «يىووو... دۇنن دايىشمىشىام. اونون ايندى باشى قارىشىب ساختىمانا...» موسىقى سىسى قورو گۇلۇ گۇتۇرۇب. آغا جلارىن سارالەمېش - سولمۇش يارپاقلارى موسىقى سىسىنە اوينايا - اوينايا آياقلارى يىمىزىن آتتىنا دوشۇرلار. سئرچەلر آغا جلارىداڭ ئىنېب، خىزلىرى دىمدىكەلە بىرلەر. آلاچىقلارىن چئورەسىنە كى چىمنلىككە قوجالار ال - آياقلارى تىترە يە - تىترە يە اويناييرلار. قوجالارا باخىرام. گنجلىك چاڭلارىنىن سېر-صفتلەرى خىالىمدا جانلانىر. گنجلىكىن قوجالىغا دوغرو اوزۇن اوزادى بىر يول؛ بىر گۇز قىرپىممى زامانى اۇتوب كىچن بىر يول. سونونا يېتىشىبلىر. يورقۇنلۇقلارىن آلىب، گىندە جىكلىر دئىيە، دوشۇنۇرم.

«قوجا» يېرىيىندەن قالخىب: «گىندە گۇلە اوردىكىلە باخاق؟» آتا - قىز كىمى قول - قول گۇلە دوغرو گىندىرى يك. گۇلۇن قىراغانىن يېتىشىب - يېتىشىمز: «بە بونون سوپۇو ھانى؟» «قورو گۇلە اورمو كىمى قورو ياجاق دئىيرلە.»

«اورمو؟ مگر اورمو گُولونه نه اولوب؟»

بیر آندا منه ائله گلیر، منیم شانسیما چیخان «قوجا» نین اورمو گُولویله نه قدر او خشاریقلاری وار...!»

قول - قول اورو گُولون قالدیریملارین دولاشیریق. آلمان سفرلریندن دانیشیر. باشقما خاریجى اولكەلدەن دئیپر. تیرئىسى ایله میلیون - میلیون پول کتىرمەکلىرىن، قىزىنین شوكولات كارخانىسىندان، باجىسى ارى، شهرىمىزىن قابىل جراح دوكتورونون اوج - بوجاقسىز باغىندان، اۇئىنەدەكى گردان حامامىندان دئیپر. «من ئۇمورومدە هېچ تیرئىلى يە مىنەمە مىشىم» دئیپر.

«منیم تیرئىلىمى كۈرەسەن؟ گلىندى. كولرى، يىخچالى... هله خواب يئرىپسى دە وار... آى اوغلۇمۇ دولاندىرىمىشام بۇ تیرئىلى ایله...»

اونون تیرئىلى سىنىن قاپىلارىنىن دستەيىندن گول چىنگلىرى نىن آسلامندىغىنى، چىراقلارىنىن گلىن تورو يئىللەنلىپىنى دوشۇنور.

«گل گىندىك يولا باخاق... تیرئىلىم بوردان كىچىرسە، سەنە كۈرسە دىيم...» دىلىم توتولوب. دانىشا بىلەميمىر. يئىدىكىجه سانكى اونون تیرئىلى سىنىن تەيرلىرىنىن آلتىيندا ازىلىرىم. ئۇمور بويو قورخدوغوم تیرئىلى لرىن تەيرى هر زامان يوخولارىمدا كابوسوم اولوب. كىچەلر نئچە دۇنه تیرئىلى تەيرلىرىنىن آلتىيندا ازىلىميسىم، سايىسى اليمدن چىخىب. ايندىسىم آتام ياشىدىنىدا تیرئىلى شوفەرىنىن قولوندان توتوب، يولا سارى گىندىرم؛ بلکە اونون هله دە ايچىنەدە و يېزىلدايان ۱۸ تەير تیرئىلى سىنى يولان كىچىنە كۈرۈم.

گۆزۈم چىمنلىرىن ايچىنەدەكى دەمير كوفا ساتاشىر. كوف اوچماغانىم گلير. كوفدا اوتروروم، آتام منى اوجالارا اوچورتسون، دئىپر. «قوجا» مىن قولو داياغىم اولوب، كۈزلەرىمى يومورام. قورو گُولون اوردىكلىرى ايلە قمىشلىرىن اوستوندە اوچورام. قمىشلار جانىما توخونور. اينجىپىرم. آياغىم اۇنومدەكى پىللەكانا ايلىشىب، بىخىلىميسىشام.

«قوجا» اليمدن توتوب، منى قالدىرىر. اونون اليىنى توتوب، كوفا سارى چكىرم. كوف دا اوترودوب، اوچوردورام. او ايسىم آياقلارىنى اۇنۇنده سىخ توتوب، گولە - گولە يوخارى اوچور...: «آى اوغلۇمۇ كوف اوچورتموشام... هارا گىندىرىك، كىندىردىك، كىندىردىك كوف آساردىم آغا جلا... هله بىر بالاجا دوشكچە دە وارىمىزىدى... آخى تئىخا كندىر بىاناتلىرى...»

«قوجا» مىن يانىندا اوترورموشام. ايكمىزىدە پايزلا مىش هاوانى نفس آلىرىق. سحردىن ايندىيەدك قورو گُولون ياشىل يارپاقلارى دا ساپ - سارى سارالىب خزلە

چئوربلييب. موسيقى سىسى كسىلىپ. ميكروفوندان اسپانسر شيركتىن دانيشمانى دانيشىر. نئچە نفر شركتىن وريندن قوجالارا بير - بير تؤھفه پايلاييرلار. منيم «قوجا»م تؤھفه سىنى آلب، اووئركوتونون قولتوق جئبىنە يئرلىشىرىرىكىن: «آچىن بىزدە باخاق دا....». دئىيرم.

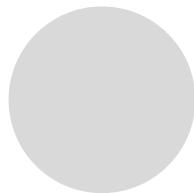
گۇيولسوز تؤھفەنى منه وئرير: «گل سن كاغاذىينى آچ...» منسە آلميرام: «سېزىنلىكىدى. آچىن بىزدە گۈرك دا!!!..»

بارماقلارىملا بو ياشىما قدر آلدигىيم تؤھفەلرى ساييرام. بارماقلارىميم ساييسىينا يئتىريمير. يانىمداكى قوجا قادىن بارماقلارىما باخىر: «بala سنين ده بارماقلارىن آغرييير؟» سىسسىيز - سميرسىز باشىمى ترپەدىيرم. بارماقلارىميم سانجىسىس اورەيىمده گۈينه بىر.

«قوجا»م اسپانسر شركتىن ماركى اولان كاغذىين ايچىيندن آلدигىي تؤھفەلرى چىخاردىر. بىرجوت الجك، بىر كاموا بئرك. كاغذىين ايچىيندن شركتىن ماركىندا بىر جاسىيوبىچى يئرە دوشور. بارماقلارىما باخان قوجا قادىن اليىنى اوزالدىر، جاسىيوبىچىنى گۈتورسون. «قوجا»م اوندان اونجە گۈتورب، توزونو اوفلە بىر. قادىنسا «اونو وئر منه دا!!!... سنين دا تىرئىلين يوخىوكى... نوم گلنده اونا وئرەرم» «قوجا»م جاسىيوبىچىنى شالوارىنا سورتوب، قولتوق جئبىنە قويور: «سنە نئىيە وئريم؟ اوغلۇما وئرەرم دا!!!!!!...»

قورو گۈلونون خىللرى آياقلارين آلتىندا خيش- خيش خىشىلدا بىر. قوجالارى بىر - بىر اوتبوسا سارى آپارىرىق. قوجا قادىنلارين بىرىسىسى اوتبوسا ياخىنلاشاركىن، ياردىمچىسىنا دئىير: «گل ائلە بو ماشىنин يانيدان قىئىيدا خ - گىداخ دا!!!...» «قوجا»م منيم قولىمدان توتوب، بىر آن آياق ساخالا بىر. آلاچىقلاردا سارى دۇنور: «چوخداندى بىلە خوش كىچمه مىشىدى...» ايكمىز، آتا - قىز، آلاچىقلارين اورتاسىنداكى چىمنلىكىدە، خىللرىن هاوسىينا لىزگى اوينابىان، اونون اوغلۇنا باخىرىق... كۈكسوم آجيшибىر. سانكى اوردكىلر اوچوشاندا قانادلارىلا هاوايا توز بىبرى سپىرلر...

پايزىز - ۱۳۹۰
* آلمانجا بىر تومىجە «آدىن ندى؟»

کۆلە

ساعاتین زنگى دورمادان چالىر. دىت... دىت - دىت... دىت - دىت... دىت - دىت...

ياشام يولداشيم ياتاقدان سس وئير: «او گلين ماشينى نين سىگنانلىنى خفهله» اليمى اوزالدىرام ساعاتين زنگينى سۇندوروم. اليم يئتىشمىر. يئرىمدن قالخىب اوتورورام. گردهك گنجەسىننە يالنیز اويموش گلين كىمى حالىم وار. آغ - آپباغ گنجەلىبىمین دويمەلرى آچىقىدىر. نه زامان آچىلىپ، بىلەيمىرم. كۈكسوم اوشۇبور. جانىم گىزىلەيىر. يئنى دن اليمى اوزالدىرام. ساعاتين زنگىنى سۇندوروم. گلين ماشينى نين سىگنان سىسى كىسيلىپ. ال - قولوم كىنھەلىپ. سانكى يوخودا داش داشيمىشام. اون بئش دقيقە ايچىننە قالخمالىام يوخسا ائودەكىيلر ايشه، مدرسه يە چاي - چۈرك يئمەدن كىتمەلى اولا جاقلار. ائودەكىيلر بىر يانا، اوژزوم ده ايش يئرىمە كەچ قالارام. يئرىمدن قولخانمیرام. يئنيدن يورغۇن گۈودەمى ياتاغىما بىراخىرام. ياشام يولداشيمىن خورولتوسو قولقلارىما قووارا چكىر. ياسدىغىم سانكى داشدىر، بوينومو - باشىمىن اينجىدىر. ياسدىغى باشىمىن آلتىنداڭ گۈتوروب اوزومە قويورام. اللرىمى قولقلارىما سىخىرام. كېپرىكلىرىمدن داش ساللانىر.

آتامىن ماغازاسىيندا، ترهزى دىبىيندەكى داشلار سىرايلا بىر بىر كېپرىكلىرىمدن آسلانىر. آتام ايسە، كېپرىكلىرىمى داشلارا دويونلە بىر. دنىزىن اىچىننە اولسايدىم، آنسىزىن بوغولاردىم. بوراسى دنىز دئىيىل. ياتاغىمدىر. آتامىن مغازاسى نين داشلارى هارдан گلىپ ياتاغىما گىردى، آنلامىرام. داشلار سانكى چئشىد چئشىد

بويدا آداملاردیلار، کيپريکلريمدن دارا چكيليب. کيپريکلريمين نئجه گۈكلو - دۈزۈملو اولدوغونو ايندى ياخشىجا آنلاپرام. بوينومون آرتروزلو مؤھەللى سانكى قارا ايلاندىر قيوريليب، آچيلير. من، بو قادىنى تانىپرام. آدى بىرى سانكى قارا ايلاندىر قيوريليب، آچيلير. ساچلاريمين تئلى هر داشا دۇندورن گۈزلرى ايله شەرت قازانىب. آما مدوسا منىم ياتاغىمدا، ياشام يولداشىمین يانىندا نە ايشى وار؟!

دقت ائدىرم. ياتاغىمداكى قادىن مدوسا دېيىل. قورخا - قورخا اليمى ايلان قيوريلان ساچلارينا چكىرم. منىم ساچلاريمدىر. گئچە كىمى قاپ - قارا، پامبىق كىمى يوموشاق ساچلاريم!

كىپريکلريمه دويونلەنمىش داشلارى آچماغا چالىشىرام. بىر دويونو آچمامىش يىنيدىن كىپريکلريم داشلارا دويونلەنير. سانكى خاچ گۈزلە!^{*}(اصلى) نىن گلىنلىكىن تىلىسىملى دويىمەلر يىنيدىن دويىمەلەنير.

كىپريکلريمين هر بىرى بىر كىنديردىر، گۈزمون قاپاگىنдан آسلانىب. گۈزلرىمى آچىپ گوزوگوئە باخا بىلسە ايدىم هر زامان ماراقلاندىغىيم كىپريکلريمين سايىسىنى ساياردىم.

دوينلەر آچماغا چالىشدىقجا كىنديرلىر گۈز قاپاگىمداش آشاغى اوزانىب. اللرىمە، آياقلارىما باغلانىر.

تانييمادىغىيم بىر يئردىم. قول كىمى زنگى بىر اركك اللرىمە، آياقلارىما باغلانمىش كىنديرلىرن دويونونو آچىرم. كىپريکلريمدن آسىلى داشلار گۈزلرىمىن اىچىنده بوز كىمى ارىپىر. ياناقلارىما آخر. ساوالانىن قاينار سولارىدىر سانكى ياناقلارىمى قىزدىرىر. قوللاريمدا كىندير ايزلىرى قىزارىب، قاشىنىير. اليمى قاشىنан يئرلەر چكىرم. هر يئر گۈز دولاندىرىپرام. بوراسى تاماشا صحنهسىنە اوخشايىر. بؤيووك بىر سكىنىن اوستوندە دورموشام، گونشىن ايسىتىسى اوشوموش كۈكسومو قىزدىرىر. چئورەمە كىلدرىن هامىسى زنگىدىلر. بوراسى هارادىر؟ حىش...؟ مىصىر...؟ باغداد شەرى دىر يوخسا آفرىقا، بىلمىرم آنجاق قالابالىقدىر. دوغوردان بوراسى تاماشا صحنهسىدىر؟ اوندا منىم بورادا نە ايشىم اولا بىلر؟

هر يئر گۈز دولاندىرىپرام. زنگى ارككلرىن آياقلارينا زنجىر باغلانىب. قادىنلارىن

ساییسی آزدیر. سکى اوستوندە مندن باشقა آغ درىلى اينسان گۇرۇنمۇر. سكىنىن چئورهسىنندەكى ماغازالارين اۇنوندە، سېدىلىرىن اىچىننە چىشىد - چىشىد يئمكلى وار. آسمالاردان آسىلمىش خورمالار، تاباقلارداكى يئمىش، آغزىمى سولاندىرىر. يئرە دوزولن ياخ كۆپلىرىنه باخىرام. قىرخ حرامىلىرىن قىزىل كۆپلىرى يادىما دوشور. بوراسى قىرخ حرامىلىرىن شەھرى دىرى؟!... اولا بىلەز!... قىرخ حرامىلىرىن ماغاراسى وارايدى، شەھرلىرى بوخ ...!

هارдан گلېب دوشدومن بىر قىلاڭىزلىرىن اورتاسىينا، آنلامىرام. قارنىيم آجىخىب. سانكى قارنىيىمدا بىر قوشۇن قورباغا قىيمىلدايير؛ قورولدىايير. بىر آن اۆز اىيىن باشىما گۈزۈم ساتاشىر. گئچەلىك اينىيىمde، اۇرپاكسىز ساچلارىم چىيىنلىرىمە داغىلىب. قورخورام. چئورهەمە باخىرام. ساچلارىمى اۇرتىمك اوچون اۇرپاك آختارىرام. ايلدردىر اۇرپاكسىز ائوند ائشىبىه چىخمامىشام. ھۇۋەلەسک گئچەلىيىمەن آچىق دويمەلەرىنى دويمەلەبىرم. قىسا اتكلىيىم دېزلىرىمە دە يەتتىشىمير. هوپخوب قالماشام. سكىيەدە دوران زىنگى قادىنلارا، ارككلە باخىرام. چىلىپاق ارككلەر، بىللەرىندەن دېزلىرىنى دە كىيمى فىتەيە، بىزە بورونوبىر. قارا، چىلىپاق اوموزلارى گونشىن ايشىنىندا گوجلو وسوسەلى گۈرۈنۈر. زىنگى قادىنلارين قىورىم ساچلارينا، نارىنج بىتن كۈكسلەرىنى، گولوشاڭلىرىنى، آغ آپياڭ دېشلىرىنىن آرخاسىندا بوغولان قالىن شەھوتلى دوداقلارينا باخىرام. بويونلارىندان دۇشلىرىنى دوغرو آسىلى، بويالى داشلارдан دوزلىميش بويون باغىلارىندان خوشوم گلىر. اليمى بوش بويون - بوغازىما چكىرم. منىم دە بىر مېرووارى بويون باغىم وار. كىشكە ايندى بويۇنومدا اولسايدى ...

بىر - ايکى آدىم يئربىبىرم. يالىن آياقلارىم داش - تورپاق اوستوندە اينجىبىر. گونشىن آتىنىدا يارىم چىلىپاق درىم، بىش قارىشلىق گودە گئچەلىيىمەن اىچىننە گئىت - گئىدە قىزارىر. بو قدر زىنگى آدامىم اىچىننە درىم ايشىم - ايشىم ايشىلىدaiير. باخىشىمەن بويوندا بىر كۈشك گۈرۈم. اوزاقدان گۈرۈملى گۈرۈنۈر. كىمسەلر اوردا ياشايىر - دئىه، ماراقلانىرام. يانىمدا كى بوي - بوخونو مندن اوچ قارىشىدان آرتىق اوچابولىو، زىنگى قادىننا باخىرام. اويسا گۈزو بلېرسىز بىر يئرە زىللهنىپ. قولوندان توتورام. حىياتىم بويوندا اىلک دۇنەدىر زىنگى بىر اينسانا اليم دىبىر. قارا درىسى زوپوشكندىر. قادىن سورغولو باخىشىلا منه باخىر. «بۇرا هارادى؟» دئىبىرم. او ايسە نە دئىبىيىمى آنلامىرام. هوروت ھوروت منه باخىر. قارا گۈزلىرى اوولانتىش گوناه سىز ماراللارا اوخشايىر. اونونلا لال اوپىونو اوپىنابىرام. ال - قولوملا، قاش - گۈزۈملە دانىشىرام. بو يارىم چىلىپاق، دالغىن حالىمە لال اوپىونو چىخارىداق قادىن اۆزۈمم - دئىه، اينانمىرام. فيكىرىم ائودەكىلىرىن يانىنىدا قالىب.

تۇرخورام اوشاقلار مدرسه يە گئچ قالسىنلار. قادىنин يانىنىداكى زنگى اركك سانكى نە دئىيىمى آنلاپىر. الى ايله گۈزۈمۈن دوزوندەكى كۈشكۈ گۈستۈرر. اىسلامق، پار - پار پارىلداييان مئيمونا اوخشار گۈزلەريلە يالىن آياقلاريمما، چىلىپاق بوبۇغازىيما باخىر. بىر آن گۈزۈرى داشا دؤنسون، ايستەبىرم. او ايىسە، دىيل - دوداغى آراسىندا نسە سۆزلىرى سۈپەلەبىر. دېققەتلە قوللاق آسيرام. جارىيە... باغداد... باغداد... آنسىزىzin سانكى بىر قازان قايىنار سو، ساچىلاريمدان آياقلاريممەن اوجونا قدر جالانىر. گۈزلەر قارالىپ. منىم بو كۈلەلرین اىچىنندە، باغداد شهرىنده نە ايشىم وار!؟...

بىر نىچە آدام كۈشكەن سكىيە سارى گلمىكىدەدىپىرلر. آغ پالتارلى بىر قارا قول، اوجا بولۇ، ياراشىقلى ارككىن باشينا چتىر توتوب، اونون آرخاسىجا آددىملاپىر. باشقالارى چتىرسىزدىپىرلر. اونلار سكىيە ياخىنلاشدىقجا، سانكى اورىيىمەدە قوشَا ناغارا چالىنir. ياراشىقلى قارا درىلى دئىپىل. سونوندا منه تاي بىر يىسى تاپىپىدى - دئىيە، اونو گۈز آلتى سوزورم. او ايىسە سكىيىن پىللەلرینىن يوخارى قالخىر. گۈزو منه ساتاشىدىقدا آنسىزىزىن دايىنir. چتىر توتان قول آزقالىپ پىللەلەن آياغى بودرهسىن. ياراشىقلى، اۆزونو الله آلبىب، پىللەلەرى يوخارى قالخىر. منى گۈرمەميش كىمى مندن او توب، كېچىر. ارككلەرىن بوي - بوخونونا باخىر. قوللارىنى، او موزلارىنى اينجەلەبىر. يانىنداكىلار، اونون سئچدىكلىرى زنگىلىرى سكىيىن بىر بوجاغىننا آپارىپلار.

yarashiqلى، منىم يانىمدا دوران او جابولو زنگى قادىنinin اۇنوندە دايىnir. اونون دئورەسىنە هەرلەnir. قادىnisa، ترپنەمنەن ھئىكىل كىمى دايىnib. قادىninin آغزىنى گۈستەرر. قادىn آغزىنى آچىر. قاپ - قارا او زوندە، آغ - آپىاغ دىشلىرى مىرووارى دنه لرىنە او خشايىر. ياراشىقلى، زنگى قادىn جارىيەللىبى سئچدىكىن سونرا منه ياخىنلاشىر. قادىn باشقا قوللارىن يانىننا آپارىپلار. قادىn گئىدە - گئىدە آرخاسىna دئونوب، منه باخىر. منسە، ياراشىقلىدەن قولخمورام، آما ندىنse جانىم تىر - تىر اسىر. ياراشىقلى اركك منه ياخىنلاشىر. آرخاسىnدا گلن قولون الينىدەكى چتىرى بوكولودور. ياراشىقلى منه باخىب، يانىnدا دورانلارا آنلامادىغىم بىر دىلەدە نسەلر سۈپەلەبىر. يالىn آياقلارىما، قىسا اتكلىبىمە باخىر. منسە اوشاقلار، ياشام يولداشىم گئچ قالاجاقلار - دئىيە فيكىر يىم ائۋەدە قالىب. گۈزۈم ساعات آختارىر. بوتون گوجوملە كۈلەلرین اىچىنندەن، تاماشا صحنەسىنندە، اوچ - بوجاقسىز سكىيىن قويوب قاچماق اىستەبىرم. يوخسا ايشمە گئچ قالاجاگام.

yarashiqلى قاراشىيمدا دايىnib الى گئچەلەيىمەن دويمەلرینىدەدىر.

بىرآن «خاچ گۈزلى» نىن طىلپىسىملى گلىنلىيىنى آرزيلا ييرام. گئرى چكىلندە، ياخام ياراشىقلۇ نىن اليىننە قالىر. قانىم باشىما قالخىر. باغىريرام: «مندن اوذاق دور!...». شهرىمىزدەكى گلىن داشى گۈزلى يىمین اؤنوندە تىكىلىر. گلىن داشىنىن كۈرپەسى قوجاغىندادىر. گلىن داشىنىن اۆزو يوخ، كۈرپەسىنىن دردى منى اولدورور.

اوشاقلارى واختىندا مدرسه يە يول سالماлиام، يوبانسام، ياشام يولداشىم ايشىنە چاي - چۈركىزىز گىنەجك دئىه، دوشۇنورم.

ياراشىقلۇ، قاهقاھ چكىب، ماساژئت... ماساژئت - دئىه گولور. بارماقلاريلا چىيىنلىرىمە سېھ ياراشىقلۇ اليىنى ساچلاريمدان چكىب، آغزىمى گۈرسەدىر. چاراسىز آغزىمى آچىرام. اسکوربۇتو لىشلىرىمى گۈرجك، باشىنى تووللا يير. اونا كىچىن اىيل بىر مىلييوندان آرتىق دىشلىرىم خرج آپارىب دئدىيم آندا، سوسورام، اوركى حالدا اونون گۈزلىينه باخىرام. او ايسە يئنىيدن چنه مدن توتوب آغزىما، دىشلىرىمە باخديقدا يانىندا كىنا نسەلر سۈپىلە يىر، آنلامىرام. آنجاق سۈزلىرىنىن اىچىنده لا... لا... سۈزۈنö قولقلارىم گۈيەدە قاپىر.

ياراشىقلۇ پىللەلىرى ئىنېب، كۈشكە سارى گىنەدىر. آرخاسىنداكى زنگى قولون اليىننەكى چتىر اونو كۈلگەلە يىر. جارىيە سئچىلىمېش زنگى قادىن مندن او توب كىچىر.

سيگنان سىسى گلىر. اۆزودە گلىن ماشىنىنىن سىگنانىدىر. دورمادان چالىر. دىيت... دىيت - دىيت..., دىيت - دىيت...، دىيت - دىيت...، دىيت...

زنگى قادىن، اركى قوللاريلا بىرلىكىدە، گىت - گىنە باخىشىمەن چئورەسىندىن ايتىر.

گۈزلىرىمى آچىرام. گلىن ماشىنىنى آختارىرام. تاوانىن دۇرد بوجاغىندادا گىچ-دن يۇنولموش گول چىنگ لرىينه باخىرام. او شۇ يورم. گونش تور پىردىن ارخاسىندا ياتاغىيما، آياقلارىما او زانىب.

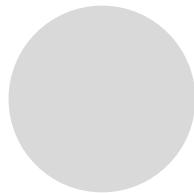
ھۇولەسک يىئرىمدىن قالخىرام. آشپازخانايما قاچىرام. او شاقلاقلارين اوتاغىندادا ساعات هله دە زنگ چالىر. اون بئىش دقيقە يوبانمىشام. تلىسمەسم ياشام يولداشىم، او شاقلاclar چاي - چۈركىزىز گىئتمەلەيدىرلەر. اۆزومەدە ايشىمە گىچ قالارام. ال اۆزومو يوياندا گوزگودە زنگى جارىيەنىن گۈزلىرى منه باخىر. يابانجى بارماقلار ساچىمى داراقلابىر سانىرام...
قوورا: سوهان

مدوسا: يوانان قادىن اسطورەلر يىندىن

جارىيە: عربجه كۇله قادىن

خاچ گۈزلى، اصلى: حؤرمىتلى شاعير كىيان خياو لا اسطوره لر اساسىيندا اورتاق
يازىيغىمېز شعر توپلۇسوندا، كىيان خياو يازدىيغى بئولومدە اصلىنى خاچ گۈزلى
آدلاندىرىپ.

اسكوبوت: بىر تۈرلۈ ناخوشلۇغو، سېبىي ۋىتامى نىن آزىزىدىرىز.
مرداد - ١٣٩٠.

گونش پورتاغال رنگىندەدیر

يۇخومون قاپىسى آچىلىرى. قاپى آچىلىدىغىيندا تىققىلتى سىسى بئلە گلمىر. تاواندان آچىلان قاپى، تاختاندان دېيىل. يوموشاجىق قارا مخمركىمىدىر. گۈزلو قاپىلاركىمى اوز اوزونه آچىلىرى. سانكى هر هانكى بىر ادارەنин، بانكىن قاپىسىندا اىچرى گىرىرم. او توب كئچدىيىمە، سىسىزجە باغانىر. قابىينىن آرخاسىندا ياتشام. گئچەلىك گئىمەمىش. ياسمنى رنگلى بولوزوم، دىزى بوزارمىش جىن شالوارىم ابىنىيمەدەدیر. سانجاقسىز ساچلارىم، يولونمۇش يئملىك كىمى ياسدىغىيمىن اوزدىرىنە سېپەلەنib. ياتاغىمدايام. بلکە دە گوندۇزىدۇر! يىووووخ... گوندۇز دېيىل. قىر كىمى قارانلىقىدىر. باشىمىمى قالدىرىيپ، پىنجرەدن ائشىيە باخىرام. آى سىز گئچەدەدیر. گۈيىدە بىرچە اولدوز بئلە گۇرۇنمۇر. اوزومە مات قالىرام. قىر كىمى قارانلىقىدا ياتاقدا ياتمىش اوزومون بولوزۇنون رنگىنى، شالوارىمىن بوزارمىش دىزىنى نىڭە سئچدىم، بىللەمە!

ھمن آندا، ھم ياتاغىمدايام ھەواوا اوزىن قالمىشام، ياتاغىمداكى ھئىكلىيمە ياخىنلاششاراق، گۈزۈم گۈزگۈدە اوزومە ساتاشير. گۈزلىرىمە بىر جوت پىشىك گۈزو پارىلدايىر. گۈزلىرىمەن قورخورام. قووق كىمى يونگول - يونگول يوخارى اوچورام. ياتاقىمداكى ھئىكلىيمەن اوزاقلاشدىقىدا مخمر، گۈزلو قاپىبا توخونورام. «گۈزۇنۇ چىپ منى گۇرۇرسە، قورخۇسوندان دىلى توتولار» - دېيە دوشۇنورم.

هارا باخىرام، گۈزلىرىمەن گىرددە ايشىغى گۈزۈم ساتاشان يئرى اىشىقلاندىرىر. سانكى گۈزلىرىمە معدنچىلىرىن آلىنلارينا باغلابىان چىراقلاردا ياراشدىرىپىلار. ياتاغىمداكى ھئىكلىيمەن - قول چاپىر. سودا بوغولان كىمىدىر. بلکە

دە گۇرۇنمز بىر يارادىيغى اۋۇزوندن اوزانلاشدىرىر. ياتاقدا ياتان هئىكلىيمدن تانينماز بىر شئى منه سارى يوخارى قالخىر. بولود كىمى دىر. يوووخ! بولود كىمى دئىييل. تېرىزىن قىش گونلوبىنин دومانسى دىر، چىن كىمى دىر. بلکه دە علاءالدىنин جادو چىراغىنidan چىخان جىن دىر، يوخدواكى هئىكلىيمدن يوخارى قالخىر. منىم شكىلىيمدە، منىم بۇي - بوخونومدا...

منسە اوно گۇرجىك كۈزلو، مخمر قاپىبىا سارى اوچورام. قانادىسىز نىتجە اوچورام بىلىملىم. يوموشاجىق، قارا مخمر قاپى باغلى دىر. بو دۇنه قاپىنىن كۈزو منى تانىمىير. آچىلمىر. سئچە بىلىملىم قاپىبىنин هانكى تايىندىايم، او تايىندىايم!... بو تايىندىايم!... ياتاقدىمداكى هئىكلىيمدن قالخان چن منه قارىشىر. اىچىمە كىرىر. تام منىملە قرىنە دىر. اۋزومۇ اىلىق دويورام. سانكى حامام سو يووندا اوزىزەن قالمىشام. پىشىك گۈزلەرىمین كىرىدە ايشىغىنىدا، گوزگودە اۋزومە باخىرام. مات شوشەدن يوتتالانمىش هئىكىل كىمى ام...

گۈزلو قاپىبىنин اۇنوندە دوروب، ياتاغىمداكى اۋزومە باخىرام. آچىق آغىزى ايلە نفس آلير. دىلى، سو يو سېخىلەمىش، رنگى بوزارمىش، قىرمىزى سونگەرە اوخشاپىر. نفسىنىن سىسى اوتاقدا دويولور. فيسىلداپىر. آرا بىر فيسىلتىپلا برابر خورولداپىر. خىرتلەبىيىندەكى خىرىلىتى اولوم اوزىزە اولان اينسانىن خىرىلىتىسى دئىييل. سانكى بوغازىينا سو آلىب، قرقە ئىله بىر. ياتاغىمداكى اۋزومون آچىق آغىزىنidan آخان سو، زىنەجىك بىر بولاغىن اىزى دىر. سانكى يئملىك ساچلارىمین اىچىنندە ياسدىغىما سارى يولونو آزىب، ياسدىغىن اوزىزىنەدە ايسىتكان گىرىدەلىيىنە اىسلام اىز بىراخىب. اۋزومون يانىندا باشقا بىر هئىكىل اوپىوب. ايللەر اۇنچە تانىدىيغىم بىرىنە اوخشاپىر. اوندان قار - كولك اىچىنندە كۈلگە كىمى بىر شكىل پىشىك گۈزلەرىمین اۇنوندە جانلانىر. پىشىك گۈزلەرىمین كىرىدە ايشىغى ياتاغىن قىراغىنداكى مىزىن اوزىزىنە گزىر. ياتاقدا ياتان اركك ايلە بىرلىكده چىدىيەمىز اكىزە باخىر. اكىزىن قالخان ارشد چىمنى نىن يايلاڭىن سرىن، مئھلى ھاوسىنى كۈكسومە چكىرم. گىرىدە ايشىق، يورغانى بىر - بىر باغرىينا باسىب، اوپىيان ارككىن اوزىزىنە زىللەنېب. سانكى ھەنكى بىر ماغارانىن دىبىيىنندە مىن ايللەرن قالمىش داشلانمىش بىر اينسانا باخىر...

باشى ياسدىقىدان يەرە دوشوب. خىرتلەبىيىنەن چىخان سىس خىرىلىتى دئىييل خورولتوتۇر. ھەر دۇنه نفس آلىب قايتارىپىرن، خىرتلەبىيىنەن چىخان سىس تونلارپلا بىرلىكده، دوداقلارى دا خورولتو ھاوسىينا تىترە بىر. بوغلارى اولوشىگە مىش اوت - علفە اوخشاپىر.

چئورهمه باخیرام. ياتاقداکى ارككين، علاءالدينين جادو چيراغيندان چي�ميش جين هئيكلينى آختاريرام. هئچ بير جين گۈزومه دىمير. اونون خورولتو سىينه داربخيرام. پنجرەدن قىرىكىمى قارانلىغىن اىچىنە سوزورم. گۈزلۇ پنجرە دئىيل. علاءالدينين جىنى كىمى باagli پنجرەدن ائشىبىه سارى اوچورام. گۈودەمین يارىسى اوتاقدا، يارىسى ايسە شوشەدەن ائشىبىه چىخىر. باخىشىمەن ايزىنده بير چىراق ايشىلدىاير. ايشىغا سارى اوچدوغۇمدا پئشمان اولوب گىنى قايىدىرام. قورخورام قارانلىغىن قىربىنا باتىم. قايىدىرام. ايكىبە بؤلونموش هئيكلەم بوتۇلەشىر. يئنيدىن تاوانداکى گۈزلۇ قاپىينىن اۇنوندەيم.

او يويان ارككين خورولتوسو، سانكى قوب- قورو زەمىدە تراختور سورور. سىسى قولاغىمى اينجىدىر...
«بلکه اۆزومەلە بېرىلشدىم». دئىه ياتاقدا او يووموش اۆزومە ياخىنلاشىرما.

ياخىنلاشىقىدا، اونون نفسى ايلە قووق كىمى يوخارى اوفلەنيرم. بېر آزجا آغىرىلىغىم اولسايىدى، اونونلا بېرىلشه بېلىرىم. بوتۇن گوجومە سويا جومان كىمى، اۆزومە سارى آشاغى جومورام. يئنى دن قووق كىمى هاوالانىرام. تاواندا بولۇد پارچاسى كىمى قايلىرام...
هئچ بير ايش گۈرمەدن بوش - بوشونا آسيلى قالماقدان داربخيرام. قوللارىملا

قوش كىمى قاناد چالىرام. جين كىمى اوچا بىلىرم. اوتاغىن باagli قاپىسىنин ارخاسىنما سوزولورم...
تنەبىدىم. پىشىك گۈزلەيم، گىرددە ايشىغىنى در - دوواردا دولاندىرىرىر. دىب -

بوچاغا ايشيق سالىر. ندىسە بير شئىلەر ئوغورلاماق اوچون تنەبى يە گىلىبىمى دويورام
پىشىك گۈزومون ايشىقى دووارداكى تابلوونون اىچىندىن شىغايان ايشىغىن اوزرىندە دايانيir. چىراغىن ايشىقى دئىيل. سوپيون اوزرىندەكى گونشىن شىغايان ساچاقلاردىر،

تنەبىن قارانلىغىنما ساچىر. قارانلىق دوواردان، ايشىقلۇ بير گوندۇز منه باخىر.

قارانلىقىدان يورولموشام، اوسانمىشام. ايشىغىن لاب اورتاسىنما گئتمەلىييم. گۈزوم چىكىچە اوzaقلارا باخىرام. بولودلار آغاچلارا توخوندوغو يئردى، ياشىللىق گوندۇزو دوغودان باتى ياكى گۈرپو سالىب. گۈرپونون آلتىيندان تنەبىن قارانلىغىنما سارى دوم - دورو چاى آخىر. يايلاق هاواسىنى كۈكسومە چكىرم. ارشد چىمنىنин سارى چىچكلىرىن عطىرى كۈكسومە دولور. چايىن قىراغىندا، آغاچلارين چئورهسىننده كى دامچانىن اۇنوندەن تنەبىيە سارى بير جىغىر وار. تورپاڭى "عىنالى"نин تورپاڭى كىمى قىرمىزىدىر. دوم - دورو آخار چايىن

ایچینده‌کی گونش پورتاغال رنگینده‌دیر. سولو بیر پورتاغال دره بیلیم دئیه، الیمی
چایا ساری اوزالدیرام.

ایشیغین تام مرکزینده‌دیر. جانیم گونشین ایستی‌سینی سئزیر. قیزیشیرام.
ساماوار بوغلانان کیمی جانیم بوغلانیر.

دامچانین اۇنوندەکی جىيغىردان بىر قادىن تنه‌بى يه سارى گلىر. منى
كۈرمەسىن دئىه چايىن اىچينه جومورام. سو رنگىنده‌دیر. سودان هئچ سئچىلەمیرم.
جىيغىردان گلن قادىنا باخىرام. اوْزومم. ياسمنى رنگلى بولوز، دىزى بوزارميش جىن
شاوار، يئملىك ساچلارىم چىيىنلەرىم سېپىلىپ. ندىسە سودان چىخىب اونا
قارىشماغىم گلىر.

جىيغىردا گلىپ، آغاچلارين كۈلگەسىنده دايانيير. قوللارين دؤشوندە
داراقلاپىر. گوندوزون چرچووه‌سىنندن تنه‌بى نىن قارانلىغينا باخىر. باخىشىنин
 يولونو ايزله بىرم. تنه‌بى دەكى قارانلىغى... .

پىشىك گۈزلەرىم پارىلتىدان دوشوب، گىرددە اىشىقلارى سۇئورسە بئله،
قارانلىقدا تنه‌بى دەكى نسىنلەرى كۈلگە كىمى سئچە بىلەم.
آلا دومان هئىكىليم بوتۇلوكلە سو رنگىنە چئورلىپ. پورتاغال رنگلى گونش
سوپيون اىچىنده شىغىپىر.

آغاچلارا سۇيىكەنىپ، قارانلىغا زىللەنن اوْزومە باخىرام. اونو سىلسە بىرم.
سىيمى ئىشىتمىر. سوپيون اىچىنده ارىيىب قورتولمادان، ياتاقداکى اوْزومو اونا
تاپشىرمالى يام. بىر داها سىلسە بىرم. سىيم سوپيون آخار سىسينە قارىشىر. گونش
گۈودەم دە ارىيىر. ذره - ذره سو رنگلى هئىكىليمدە يابىلىپ. سودا شىغاييان گونشە
قارىشىرام. پورتاغال رنگىنده‌دیر. گونش كىمى يم، سو كىمى يم...

هئچ کیم خانیم!

بئنە سىس، داش كىمى باشىينا دوشور. باشىندان چىيىنلىرىنە، قوللارينا، جانىنا آغىرلىق ئىدىر. گئت - گئدە از يلىير، كىچىلىير. او تااغىين بىر بوجاغىينا سېغىشىپ، يوماقلانىر. دىزلىرىنى قوجاقلايىب، باشىنى دىزىنە قويبور. مئشلى، سارى ساچلارى شىرراڭ كىمى دىزلىرىنەن آياقلارينا دوغرو آخىنير.

تنهبى دن گلن زىل، شاركى سسىنە دايانا بىلمىر. دىشىنى دوداغىينا سېخىر. اورەبى دولو دىيمىش آلما كىمى زدهلەنير. زدهلرىن آتىندا قوردلار قىيمىلدايىر. اىچى قارالىر. سىسى انشىتمەسىن دئىه، اللرىنى قولاقلارينا سېخىر. قولاقلارى كولك كىمى كوفولداسا بئله، تنهبى دن گلن زىل سىس هنير گۇيدن باشىينا تۈكۈلور.

قولاغىنinin پىرەسىنى اولداندىرىر. بئىنinin قىزىشدىرىر.

نىشادور اوستوندە اوتوران آدام كىمى بىردىن بىرە يېرىنندىن دىك داشلانىر.

قالاخىر: «گەدىپ كونتروللارى باشىنا چىپ پاجاغام» اۆزۈلە دئىپير. توولا قاپيا سارى گەندير. تنهبى يە كىرەللى، آددىملارىنى ياواشلادىر. كىشىنinin جورابلارىنىن تاييلارىنى موبىلون اوستوندن گۇئتوروب اىچ اىچە كەچىرىدىپ، يوماقلانىر. كىشى ايسە موحدەنinin اوئونوندە ياسدىيغىينا سۈيکەننىپ، گۇزۇنۇ تئلوىزىيونا زىلله بىب.

الىندەكى سىغارانىن توستۇ حالتلارى تاوانا سارى بورولور. بىر آن جوراب يوماغىنىوار گوجوئىلە توب كىمى كىشىنىن باشىنا چىرپىماڭى گلىر. دوردوغو بئردىن تئلوىزىيونداكى شاركىيچىببا باخىر. پار - پار پارىلدايان پىلكلى قىرمىزى دونون ياخاسىندان پېرتلابان آغ مىرمىلىرى گۇردوكدە، يوماغى اووجوندا سېخىر.

بارماقلارى اينجىيىر. اۆز بلۇزونون كىپ ياخاسىينا، بارماقلارىنىن اوچونا قدر

قادین الييندە دىمىمال، دىنمز - سۈيىلەمز سوپىو سوزۇلموش كىمى، تىنەبى دن اوستاغا دوغرو گئىدىر. پىنجرەنин اۇنوندە دايانيير. حىيە طە باخىر. آغا جادا قار - قار يىلدايان قارغalarin سىسى شاركىچى نىن زىيل سىسىنە قارىشىپىن: «قار... قار... قار...»

«بو دئو یerde کیمسه شاه دئییل، پادیشاہ دئییل...»
«قارا... قارا... قارا...»

پنجره‌نى آچىر. هاوانىن شاختاسىنى كؤكسونه چكىر. هئرده قارىين اوزرىيندە سىزچەلرىن جايىناقلارىينىن ايزىنە باخىر. سحر تۈكۈدو يو چۈرك خىردا لارىننىن بىر داناسى بىلله قالمير. كىدىدە ال دىيىلمەميش قارىين اوزرىيندە سئرچىرلە قارغالارىن جايىناق ايزىلرى كسىشىب، بىر - بىرىنە قارىشىپلار. پىشىپلىن آياق ايزىلرى قارىين اوزرىيندە گىرددە - گىرددە دئشىك آچىيپ. تام شاركىچى نىن زىل سىسىندەن دولايى كاساسىندا آجىلان دئشىكلىرى كىمى...

«بو دئو یerde کیمسه شاه دئییل، پادیشاہ دئییل...»
«قار... قار... قار... قار... قار... قار... قار...»

يئددى قونشۇ اويانىق ئىشىدىسىن دئىيە، باغيرماگى گىلدى. سىسسىز - سميرسىز اوفكەسىنى اليىنەدەكى تۈز دىمىالىينا تۈكۈدو. وار - گوجولىه دىمىالى پىشىپپىن آياق ايزىرلىنин اوزرىيەنە آتدى...

پنجره‌نى قاپادىب، بىر شئى اولمامىش كىمى اوتاغا قايىيتدى. كىشى پادىشاه كىمى ياسىدىغىينا دايانيib، سىغاراسىنى كؤكssonه چىرىدى. سىغارانىن كۈزو شاركىچىزىن پالتارىينىن رنگىنه دۇئىمۇشدو. كنتروللار كىشىينىن دىرسەيىنин آلتىندا تىكان كىمى گۈزونه باتدى. تواالتە سارى يېئىلىدى. تئلوىزىيونون اۇنوندن كىچدىكده، آددىملارىنى لاب ياواشلاتدى. تواالتە شىرىي تىجىپ سو يوش-بوشونا خىدى. آينانىن اۇنوندە دوردو. ئىنى قارا قاش - گۈزوندە،

دولما دوداقلاريندا، مئشلى ساچلاريندا دولانديراراق دوشوندو: «من كى چيركىن
دئييلم!»

بوجولماق اوزرهيدى. سانكى توالىتىدە بىر چكيم نفس اوچون بئله، هاوا يوخ ايدى.
بولوزونون يوخارى دويمەسىنى آچدى. درىندىن كؤكسونو چكدى. الينى بوييون -
بوغازينا گزدىرىدى. كؤكسوندن قارنىينا سارى؛ الى انكلېيىنин اوستوندن، كتاب كيمى
قارنىين اوزرىندە قالدى: «بلكە بىر قىزىم - اوغلۇم اولسايدى...»
كۈزلرى دولوخدو. شىرى بوردو. سو كسيلىدىكده، شاركىچىنىن زىل
سسى توالىتىدە قولاقلارينى اينجىتىدى:

«آنلايدىم

شىمدى دونيانىن رنگى

سنسيز سولوق

سنسيز دونوق...»
٢×

تنەبى يە گئرى دؤندۇ. تئلوىزىيونون اۇنوندن كىچدىكده، شاركىچىنىن سسى
اورهېيىنى آغرىتىدى. كېشى ايسمە بىر داها سىلسىنى: «داغدان گلىر بانو خانىم!...
گۈرمۇسن باخىرام؟ آز تئلوىزىيونون قاباغىيندا ويرتىخ گۈراخ دى...»
قادىن گۈز آلتى تئلوىزىيونا باخدى. شاركىچى پالتارلارين دىيشمىشىدى. قارا
دونونون ياخاسىندان گۈرۈن اىكى مرجان ايىنە كىيمى گۈزلرىنى دىلدى...
ساماننا اود دوشىن كىيمى قىيسقانجلىق جانىينا دولدو. پالتار كومودونون
اۇنوندە دايىندى. اىكى جوت بىر تك، توى پالتارلارينا باخدى. نخدۇ رنگلى، زىلى،
مېنچىقلۇ توى دونونو ايىنە گئىدى. اوز - گۈزۈنو بېزەدى. مئشلى ساچلارى
دونونون رنگىندهايدى. تنەبى يە گندىپ، كېشىنىن اۇنوندە دايىندى. كېشى ايسمە اونو
گۈرجىك، جىن گۈرمۇش كىيمى يېرىنندى داشلاندى. قالخىب او توردو: «بو نە او يۈن
بازلىخدى؟ بو نەدى گئىدىن؟

قادىن او زونە گولدو. كېشى ايسمە يېرىنندى قالخىدى: «منە مەھلى خاتىن
او يۈنونو چىخارتما هاااااا... قوى گئت آيىن - باشىنَا آدام كىيمى پالتار گئى!»

شاركىچىنىن زىل سسى داش كىيمى باشىنَا دوشدو:

«سن لە بانا،

بن لە سانا،

بىر گون داها قالمادى

يا گندىرسىن،

يا قالىرسىن،

يا سوسارسيين...»^۳

اوتابغا دوغرۇ قاچدى. پنجرەنى آچىپ، هاوانىن شاختاسىنى كؤكسونە
چكىدى. قارغالارلا سىس بىر اولدو:
قار... قار... قار...

١٣٩٠- ٢٣ تۈرك بىر شىركىچى يىن شاركىلار بىندان بىر پارچا

پاتیناژ یاریشچیسی

سوپروشور. یوموشاجیق، آستا - آستا کاغذین آغليغيندا دولاشير. بيراخديغى ايزكئومور قارالىيغىندا دئيىل. قاراگئىيىمل، اينجە پاتيناژ یارىشچىسىدىرى سانكى، شوشە كىمى بوز اوستوندە زويورشوركى ايز بيراخير.

يازار آرخابىنىقلا كاغذا باخىر. باخدىقجا هىجانلانىر. يئنى دن مدادى كاغذين اوزهرينە چكىر. مداد تلهسيب يازار هاندان - هانا اوزونە گىلىركن، آنسىزىزىن كاغذين اوزهرينە آت چاپىر. سانكى همن آن سۈزلەر كاغذين آغليغىينا چاتدىرىماسا، سۈزلىرىنى ياغمالا ياجاقلار.

يازار دورمادان يازىر. سىسىزلىپىن آرخاسىيندان بىر سىس ائشىدىرى. يازماقدان ال ساخلىپىر. يئنى دن مدادى كاغذين اوزهرينە چكىر. مدادلا كاغذين بىر - بىر يئنه توخونماسىيندان قالخان سىس تونلارينا قولاق آسىر: «سىسىزلىپىن سىسى دئيىل. مدادلا كاغذ...» گولومسە بىر. گۇزلىرىنى يومور. مدادى آستا - آستا کاغذين اوزهرينە چكىركن، سانكى دونيانين ان لىرىك موسىقىسىنه قولاق آسىر. اورهبي چىرىپىنir. قانى دامارىندى سو يئر يئنه آخرىر. پۇرتور.

ان سئودىپىسى موسىقى آلتىنinin سىسىنى دوشونور. كامانچانىن سىسىزلىتكىسى هر زامان اورهبينىن دوققۇزونجو قاتيناجان سىپازار. دامارلارين سىسىزلىدار. اورهبينى اوخشار. بىر داها مدادى كاغذين اوزهرينە چكىركن، اونلارين بىر - بىر يئنه توخونماسىينين سىسىنه قولاق وئرير: «يىووووو... مداد كامانچانىن آرشاسى كىمى كاغذا توخونمۇر. تايسيز بىر موسىقىسى قالخىر آغ - قارانىن توخونوشوندان يازارىن بئينىندهكى سۈزلەر دورمادان كاغذين اوزهرينە آخرىر. مداد

يازارين اليينه آشاغى يوخارى، سؤز - سؤز، ديزه - ديزه آغلىغا ياغىر. موسيقى توئنلارى زىلدىن بىمە، بىدن زىلە قالخىب، ئىنپىلرلە...

يازارين اورهىنى كۈكۈندىن قىرىلىب، قوپاچاق كىمى اولموش. دورمادان يازىر... آستا... آستا... يئىيin... يئىيin... يئىيin... آستا... آستا... يئىيin... يئىيin... آستا... آستا... آستا... آس...

مداد يازارين بارماقلارينىن اورتالىغىنىدا جىم - جىلاق ايسلانىب. يازار ايسە قان تر ايچىننە كاغذىن آغلىغىنا باخىماغا اوتابانىر. گۈزلىرىنى يومور. يازدىغى حىكايەنин آردىنى دوشونور. يورغۇندور. دىنجلەمك اىستەيپر. مدادى كاغذىن اوزىزەرنە قويىدۇغۇندا، مداد بارماقلارينىدان قوپىمور. كاغذ ايسە مىداين كربۇنۇنا يابېشىب، قوپماقى گلمىر. يازار ھۆلهسک اليىنى گىئرى چكىر. كاغذىن آغلىغى، ماقتىتىن جازىبە قوتىبودور مدادى اوْزۇنە سارى چكىر. يازارين الى مداد ايلە بېرىلىكىدە كاغذىن اوزىزەرنە دايانيir. كاغذ ائحتىراسلى حالدا اوْزۇنۇ مدادىن كربۇنۇنا سورتەلەيپر. يازار چاش - باش قالىب. دوشونمك اوچون ماجال تاپمادان يازىر. داها كاغذلا مدادىن بىر - بىرىنە توخۇنماسىندا قالخان زىل موسيقى سىسيئە قولاق آسمىر. آغىزى آچىلا قالىب. گۈز بېكلىرى شار كىمى سۈزلىرىن اوستۇنده فيرلانىر.

كاغذ ايسە مدادىن اوچونون آلتىيندا ساغ - سولا سوپروشور. يازىللىر...

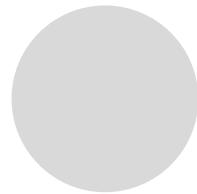
يازار بىر هئىكل كىمى باخا - باخا قالىب. كاغذ يازارдан اذنسىز حىكايەنин آردىنى مدادا يازىرپىر. دورمادان ساغ - سولا سوپروشور. مدادىن اوچونا توخۇنور. مداد ايسە هيچانلى - هيچانلى سۈزلىرى كاغذىن اوستۇنە تۈكۈر. موسيقى سىسى قالخىر سانكى پاتىنماز يارىشچىسى، هيچانلى بىر موسيقى ايلە بوزون اوستۇنە اوْزۇنۇ گۈستەرپىر...

كاغذلا مداد بىر - بىرىنەن قىلىغىنىن كىرەرك، يازارى اولمازىن چىلىدىرتماق دورومونا چاتدىرپىر. كاغذى قىلىنجلاماق اىستەيپر. بوتون گوجوپىلە مدادى كاغذىن اوستۇنە چىرپىر. كاغذىندا طېپىل سىسى قالخىر: «دددددددالاام...» سۈزلى آنسىزىزىن چىرىكىلە كىمى كاغذىن اوزىزەرنە سىرا دايانيپىلار. يازارين اليىنى، قوروموش كۇتوك كىمى كاغذىن كونجۇندا كونجۇنە چكىپ آپارىپىلار. مدادىن سوپروشىمەسىنەن، كاغذىن اوزىزەرنە قارالتى كىمى اىز بىراخىپىلار. بىر قوشۇن عسگەر، سىرايا دايانيپىلار. يازار بوتون گوجوپىلە دىرسە يىنى ماسانىن اوستۇنە سىخىر، بلکە ارادەسىزجە سوپورشىن اليىنى داياندىرسىن...

كاغذ ايلە مداد بىر - بىرىنە بورولوب آيرىلىپىلار. سۈزلى كاغذىن اوزىزەرنە آتىلىب،

دورورلار. كاغذ ماقنت كيمى مدادى اوزونه ساري چكير، گؤيلو سئون سؤزلرى
كاغذىن اوستوندە يازدىرير.

يازار ايسيه يورغون - آرغىن سؤزلره باخىر. سؤزلر قارىشقا قوشوندور، كاغذى
قارا با قارا قارالا يېرلار. ايز ايز، دىزهدن دىزه يە، صفحەدن صفحە يە؛ يازارين الى
دورمادان يازىر... يازىر... يازىر... چاش - باش سؤزلر، دئورىمچى سؤزلر، نظملى
سۇزلى... يازار دوشونمهدن بىر روبات كيمى دورمادان حىكايەنин آردىنى يازىر...
مدادلا كاغذىن بىر - بىرىنه توخونماسى، يازارين باشىنин كاساسىندادا ساواش
مارشى چالىر. «دلى اولموشام!» دئىيە دوشونور. نە اولور اولسون الينى
دوردورمالىيدىر. يورغونلوقدان اينجارى قالمايىب. دوشونجەسىنinin قاپىيسى
بوتۇلوكله قاپانمادان بىر ايش گۈرمەلەيدىر. نە اولور اولسون، پاتىناڭ يارىشچىسىنى
سىندىرمالى دىير. آغىر - قالىن سۇزلىك كتابىيىن ماسانىن اوستوندەن گۇئوروب، بوتون
گوجو يىلە الينە چىرپىر. آاااخ...

بو قاپى هئچ چالىنمايا جاق

ياتاغى قار قوخويور. سويوقدور. هاردانسا كولك اسىر. ياي فصىلىنىن سون آيىندا بئله ده اوشوتمه اولور دئىيه، دوشونور. گئجه بويو كىپرىكلرىنى بير بىرىنه سىخسا دا، گؤزو ھئچ يوخوا قىزىشمايىب. كىپرىكلرى ساپلاقسىز پىچاقلاردىر. گئجه بويو ترپەنيرسە، گۈزونو آچىرسا گۈزونه ساپلانا جاق سانكى. سحرىن گۈزو آچىلانجا ترپنەمەدن ياتاغىندا فيكىرە دالىب. نرگىسىن ايللاردىر سوردويو خستەلىيىنى دوشونوركىن پورستان قادىن بىر بال آرىسى كىمى كىپرىكلرىنىن آراسىيندان، گۈزلىرىنىن اىچىنە گىرير. آغىندان قاراسىينا، قاراسىيندان آغىينا قونور. بال آرىسى گول قوخويور. الينى اونا سارى او زاتماق اىستىدىيىنده، گئرى چكىر. دئنوب اونو سانجار دئىيه، دوشونور. بال آرىسىنىن گۈزلىرىنىن رىڭى نرگىسىن گۈزلىرىنىن رىڭىندهدىر. ندىسە بو گونلر نرگىسىن گۈزلىرىنىن آلا-doman آغلىغىينا، بال رنگلى بىكلىرىنە اولو توزو سېپىللر...
تنبل- تنبل يېرىيندن قالخىر. يورغانىن آلتىيندان چىخىدىقىدا جانى گىزىلەدە بىر. او شويور. سحر تىزىن گۈزو نرگىسىن خستە او زونه آچىلماعايىنى اىستەمەسە دە، آغىر آغىر اونون اوتاغىينا گىئدىر. نرگىس يوخودادىر. يورغانى اوستوندن چكىلىب. او ايسە ھلە دە بال آرىسىنىن دوشونجەسى باشىندا قانادلانىر. نرگىسىن سويو چكىلىميش درىسيئە، يوخودا تىتەرەين انگىنەيە باخىر. بال آرىسىنى دوشونمكىن دولابى او زوندن او تانير. يورغانى نرگىسىن اوستونە چكىب، دوشاشارى گىئدىر. هر نە قدر دە بال آرىسىنىن دوشدان ائشىكىدە قالماغانىنى اىستەسە بئله، اونو اۇزو يە دوشاشارىر...

الينده كتاب گۆز آلتى پنجره‌دن نرگسيين اوتاغينى سوزور. پرستار، نرگسيين ياتاغينين يانينداوار - گل ائدير. ائيوانا دوزلموش شمعدانى گوللريينين يارپاقلارينين تورشاچالان اييسىنى كۈكسونه چكىر. شمعدانى، نرگسيين ان سئودىيى گول ايدى. نرگس چيچكلرى اوندورسا بىلە، او ايسمه هله ده هرگون شمعدانىلرى سوواپىر. ياز دا گولدانلارين تورپاقلارينى دىييشىر. سارالمىش يارپاقلارينى، سولموش چيچكلرىنى قوپارىب شمعدانىلرى تر ساخلاماغا چالىشىر. پرستار نرگسيين قوللاريندان توتوب، اونو ياتاغيندا اوتوردور. او ايسمه ايچيندە آدىسىز، مجھول بىر حىس جانلانماقدادىر. جانلاندىقجا، دامارلاريندا دالغا يارانىر. سانكى لپەلەنن قانى دامارلارينا چىرپىلىر. باخىشىنى پنجره‌دن قاچىردىر. شمعدانىلرە باخىر. بو گونه قدر بال آرىسىنinin شمعدانى گولونون اوستونه قۇنماغىنى گۈرمەيىب دىئى، دوشۇنور...

پرستار نرگسيين ياتاغينى ساھمانلابىر. ملافەسىنى دىييشىر. نرگسى ياتاغين قىراغىندا كى اوتوراجاقدا اوتوردوب. او ايسمه اوتوراجاغىن آرخاسىندا آياقда دوروب. نرگسيين كوركىلرین اووشدوروركىن پرستارىن چابك ايشلەين اللرينه باخىر. اينجە بارماقلارى، پارلاق دېرناقلارى... او اللرى اللرىنinin ايچىنده توتوب بارماقىغىنى اونون اوزوکسوز بارماقلارينا، دېرناقلارينىن آلتىنا سورتمەبى گلىر. او بارماقلارين اوجونو بىر بىر اوپىمەبى گلىرسە دە، باخىشىنى پرستارىن اللرىندين قاچىر يىب نرگسيين تىتىرەين، پاركىنسون خستەلىيىنەن دولايى دورمادان پول سايار كىمى اسن بارماقلارينا زىللەبىر. بارماقلارى سانكى ساعاتىن منظم ثانىيەسايىارى دىير، هر تىپىرەبىشىنە يئرىنەن آتىلىر. اوتوراجاغىن آرخاسىندا اىيلىب، نرگسيين اولو الينه اوخشار اللرىنى توتور. اىچ - اىچە توپلۇمش اللرىپىرىكىدە تىتىرەبىر. ايكىسىنinin دە گۈزلەپرستارىن اللرىنە زىللەنېب...

نرگىز ياتاغىندا ياتىب. آغزىندا سوزن كۈپوكلو سو، تىتىرەين انگىيندن ياسىدىغىينا سارى سۈزۈمكەددى. او ايسمه الينده كتاب، ياتاغين يانىنداكى اوتوراجاقدا اوتوردوب ائوده‌وار - گل ائدن پرستارى گۆز آلتى سوزور. سانكى بال آرىسى گولدن - گولە قونور. ائودە چىچك قوخويور. اونا باخدىقجا، ايچىنده شەن بىر حىس او يانانىر. ھاوداكى اكسىيەن ذەلەرىنى بىلە ائپىمەبى گلىر. درېسى جاوانلاشىر. گۈزلەنەن پاريلتىسىنى گوزگويمە باخىمان دويولور. پرستار اوركك باخىشلارىلا اونا زىللەن باخىشلارا باخىر. سونوندا كىشىنىن باخىشىنinin دايرەسىنەن چىخىب، گىئىر. او ايسمه باخىشى اونون آرخاسىيىجا سورونور. اونون دۇنۇشونو گۈزلەبىر. پرستار گلەمەيىنجه، نرگسە اوز دۇنەرپىر. اونون آغزىندا سوزن كۈپوكلو سو يو دىسمەل ايلە

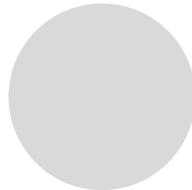
سیلر. بیر آن آرزیلا بیر نرگس پارکینسون خسته‌لیبینه یوخ، سونسوز بیر کومایا جوماردى. بئله‌سی داها هئچ بیر بیسی سینسیمزردی...
پرستار نرگسین یئمه بینی بئندیردیر. آزجا آزجا، قاشیق - قاشیق یئمه بین اونون آغزینا قویور. نرگسین انگى ائله تیتره بیر، لاپ جاندان دوشموش، نیوکاسل خسته‌لیبینه بولاشان تویوقدور، دیمدىك وورور. دن یئمه بیه چالیشیر. اویسا اوتوراجاقدا اوترووب، باخیر. پرستارین كېرده چنه‌سی، شیرین زنخدانى، آغ بوخاغى؛ باخیشلارى پرستارین كۇكوسوندن آشاغى سوزدوكده، قافىلدن ایچىنده بیر فیرتانا قوپور. يئنه قان دامالارينا چىرپىنير. نرگس، قویودان باخان گۈزلىله اونا باخیر. سانكى باخیشىلا اونو قىنايىر. نرگسین باخیشلاريندان اوتانىر. گۈزونوكتابا زىللە بىر. پارکینسون خسته‌لیبى نرگسى عاجىزلىشىرىرسە بئله، دېقتىنى ھله دە يىندن آلمابىب دئىيە، دوشۇنور...

پرستار نرگسین قولتوقلاريندان توتوب، تختىنده اوترودور. آرخاسىنا بالىش قویور. قاپىنinin چرچووه‌سینى دايانيب، باخир. نرگسە باخديقدا ندىنسە اونا یوخ، اوز نىسگىللەرينه باخير.

نرگسین تیتره بیشى بوگون داها دا آرتىب. دىل - دوداغىنinin آلتىيندا بىر سۈزلىر دئىير. باخیشىنى نرگىسىن پرستارا چئۇپىرىدىكە ايستەمدن دىلييندە بىر غزل جانلانىر. نرگس اونون دىلييندە جانلانان غزلى ائشىتمىش كىمى اونا سارى دۇئنوب، غضبىلە اونا باخير. پرستار آوارا حالدا يىندە داراق، هوپىخوب قالىب. نرگسین دانىشماغا انگى توتماسا بئله، دورمادان بىررسىز سۈزلىرى آغزىندان دن كىمى ائشىب تؤکور. تیتره يىنى گاھدان اونا سارى، گاھدانسا پرستارا سارى توتوب بىر سۈزلىر سۈپىلە بىر. گۈزلىرى ياشا دولوب، آغلابىر. پرستار اونون گۈزونون ياشىنى سىلىرىكىن نرگس تیتره يىن اليله دسمالى يىندن چكىب يىرە تولازلا دىقىدا، غزلىن بىتلرى كىشىنinin دىلييندە قورو يور. سۈزلىرى بىخىق دووارىن كىپىچلىرى دىر، بوغازىنinin يولونو قاپادىر. چرچووهن آپىرلىب، نرگسین اللرىنى يىندە توتور. نرگس يىنى اونون يىندن چكىر. پول سايار، تیتره يىن بارماقلارىنى پرستارا سونرا قاپيا سارى توتور. غضبىلە آنلاشىلماز بىر سۈزلىرى بىر. پرستار باشى آشاغىدا اوتقاندان چىخىر. نرگس ھۇنكىر - ھۇنكىر آغلابىر. تیتره يىن باشى بىدنىندن قوپاچاق كىمى دىر...

بوزكىمى ياتاغىندا اوتروب. بىر گۈز قىپىمى بئله كېپىر يكلرى بىر - بىرىنە دويونلۇمە بىب. هر گئچە گۈزونو يومدوقدا بال آريسى خىاللارىندا اوچوب، قانادلانيرىدى. خىاللارى چىچك قوخويوردو. اۋزوندن اوتناسا بئله، يئنه پرستارى

بال آریسی کیمی خیاللارینا قوننماغینى ایسته بیردی. بو گئجه باشقا گئجه لرین ترسینه گۈزونو يومورسا، ياراسالارین باشىنinin كاساسىندان اوچوشماسىنىدان قورخوردو. قارما - قارىشىق دويغوللارىلا ال به ياخا اولموشدور. ساواشىردى. چىرپىشىردى. دؤيوشوردو. بارىشىردى. سحر آچىلدىقدا، يورغون - آرغىن ساواشدان دۇنномوش، او تۇزموش حالى وارىدى. يئرىينىن قالخدى. ياتاغى كىفسىنمىش قوخويوردو. ياتاغىنinin قوخوسو جانىنى بوروموشدو. نزگىسىن او تاغىينا باش چكمەدن دوشاسارى گئتدى. ساعت گون اورتاتى گؤسترىر. نزگىس ياتاغىندا قويودان باخان گۈزلرىنى تاوانا زىللەيىب. تىتىرەين انكىنندن آخان كۈپوكلو سو ياسدىيغىينا سوزور. او ايسە نزگىسىن او تاغىينا گئتمە يى گلمىر. ائياندا او تورموش، شىمعانى چىچكلىرىنه باخىمادان، گۈزو قاپىدا قالىب...

قمر

– «قمر!... قمر!... قمر!...»

«قمر» دهليزىن قارانلىغييندا بير بوجاغا سيفينىب، ديزلرينى قوجاقلايىب.
اونوندەكى قارىن وئرمىش شىحلى نمىشلى دووار سانكى سينما پردهسىدىر،
اوزاقلارى اوزاقلارا دالىب...

كىشى اللرى بئلىنده ايتىبىي ايتىميش كىمى، حىيە طين بويونداوار گل ائدير.
گوللو قوناق اوتاباغىندا سىزىلدايىر. زارىلدايىر. قمر اكىزتايى اوغلانلارى
پىللەكان اوستوندە اوترودوب، نوبه ايلە قاشيق - قاشيق يئمك يئدىرىدىر. كىشى نين
يومورتاسى ترسە دوشوب سانكى. بير يئرده دورا بىلەمير. بير آن قوناق اوتاباغىنداهان
قوپور. كىشى ايکى اللى باشينا چالىر: «أئۆيم بىخىلدى!» دئىبير. قمر كىشىبىه
باخماندان اكىزتايilarا يئمك يئدىرىدىر.

– «قمر!... قمر!... قمر!...»

قمر ايسە كىشىنinin سىسىنى ائشىتمەمېش كىمى يئرىندەن قالخمير. سىزىلتى
سىسى هر汉كى بير خارابادا بىوا سالمىش بايقوشۇن سىسىدى سانكى ائويىنى
بورو يوب. اونا ائلە گلىر كى «قمر» سۈزۈ هيچا - هيچا دهلىزىدە هاوالاندىقىدا دام -
دووارى، كرپىچ - كرپىچ باشينا بىخىلىرى. او ايسە بىخىق دووارين آلتىندا قالىرى...

– «قمر... قمر... قمر...»

ندىسە بو گئجه كىشىنinin سىزىلتىسى گوللۇنۇن سىزىلتىلارينا
اوخشاپىر...

قمر دئونەلر اورىيىننە دئىيسەيدى دە، گوللو آيدىن - آشكار حىيطەين اورتاسىندا

کیشیبیه باغیرمیشدى: «سنی گۈرۈم پىپس دردە دوشەسەن» دئمیشىدى.

قمر اۇنوندەكى قارىن وئرمىش دووارىلا دانىشىرىدى سانكى: «نه دە پىپس دردە دوشدو كىشى! دردىن آغىرلىغى گوللۇنۇن اوزىزىنە يوخ، خارابالىق كىمى منيم باشىمما چۈكىدۇ. ساعتىدان بىر قاتا بولاشمىش سودوكلو ملافەلرى يېغىشىدىران گوللو دئىييل كى... پوخلۇ، قانلى، سودوكلو ملافەلرى سودا يوماقدان اللرى قارىيان گوللو دئىييل كى... بىئىينىن قاتى آچىلمايا - آچىلمايا، كىشىنىن لشىنى قالدىرىپ، ال - آياغىننىن پوخ - پوسورون ساھمانلابان گوللو دئىييل كى...»!

- «قمر... قمر... قمر...»

«آللاھ سنى باغىشلاماسىن گوللو! ائلە قارغىش ائلىيپىرىدىن، عوضىنى دە اۆزۈن اۋدوبىرىدىن آخى»!

قمر گۈزۈزۈن وئونوندەكى قارىن وئرمىش دووارداكى سىينما پىردەسىنە زىللەيىب... قاپى آچىلېب، كىشى گوللۇن اۇنچە حىيطە گىرىدى. گوللو ايسە قىپ قىرمىزى دوداقلارىلا كىشىنىن آرخاسىندا اندا باخىب دېشلىرىنى آغاراتدى، گولمەدى. گوللو او ائۋىن يابانجىسى دئىيىلدى. كىشىنىن قارداشى اۇلۇن بىرى، كىشى داها همېشە كىيىندىن آرتىق قارداشىننىن ائۋىنە گئت - گل ائدىرىدى. قمر باشقما قادىننىن توخوسونو كىشىنىن وجودوندا نۇيمۇشدو.

قمر سىسسىز سىمېرىسىز تشتىن اىچىننەكى كىرلى پالتارلارى چىنگەلەدى.

كىشى گوللۇيىلە اوتاباغا كىنچەمەمىش: «قۇناق اوتاباغىنى گوللو اوچون حاضىرلا! بو گوندن، او دا بو ائودە قالاجاق» دئىى. قاپى دالىيىدان، - «اوشاقلارى قويىما گىرىسىن» دئىيىب، پنجرەلرین پىردەسىنى سالدى. قمروار گوجو يىلە اليىندەكى چىنگەلەمىش پالتارى كىرلى سويا چىرپىدى: «ائۋىن يېخىلىسىن، ائۋىمى يېخدىن كىشى!»

- «قمر... قمر... قمرررررر»

گوللو سىيزبىلدادى: «بو نە اوددۇ دوشدو جانىيما قمر...»

قمر ايسە قۇناق اوتاباغىننىن پنجرەسىنەن ھەزەسىنە اوتوروب، يورغان دۇشك اىچىننە ياتمىش گوللۇنۇن ساپ - سارى سارالمىش گۆزلىرىنە باخدى. آغ - آپاڭ بنىزىنە سانكى بئش مىثقال سارى كۈك الەمېشىدىر. قارىنى طبىيل كىمى اولموشدو. نېڭە دە اوون خىستەلىيىندىن خېرسىز گونو گوندىن شىشىن قارنىنى يىئنى دن قىسقانمېشىدى. بويلو اولدوغونو سانمىشىدى.

- «قمر... قمر... موشتولوغومۇ وئر، اوغلاندى...» كىشى گولە - گولە قمرىن اوتاغىننىن قاپىسىنى آچىب، باغىرمىشىدى. قمر ايسە جوت قىزلارىنى باغرىنى باسمىشىدى. كىشى گىئتىكىدىن سونرا اليىنى يىئدى آيىقى بويلو اولان قارنىنىيا چىكىي-

شىدى: «آللاه! منى اوزو قارا ائلله مە» دئميسىشدى.

«قمر!... آمى قمر...»

قمر زىققىيلدىا - زىققىيلدىا زور وئرير. قارنى دوغراق - دوغراق اولور. بئلىنин مؤھره لرىنى بىر بىرىنندىن آيىرىپلار. دوداغىنى دىشى ايله سىخىر. باغىرماغى گلىر. حئىوان كىمى باغىرىپر...

- «أوغلاندى... أوغلان... موشتولوغومو ونر، اوغلاندى اوغلان!» قابىلە يە ياردىم ائدن آناسىدىپر قاپىنى آچىپ كىشىببە سۈپەلە بىر. قمر ايسە سود گۈلونە دوشور. وجودونو سونسوز بىر آرخايىنلىق بورو بور. ياش كىلەلرى ياسدىغىنى ايسلادىر...

- «قمر... قمر... هاردانسان قمر؟

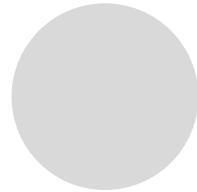
قمر اوغلۇنۇ باغرىينا باسىپ، دەلىزىن حىيطە چىخىر. گوللو قوناق اوتاباغىنinin ائيوانىندا اوتوروب اوغلۇنۇ امىشدىپرير. كىشى ايسە اليىندەكى سىجىللە لرى قمرە وئرير: «ائىلە ايكىسىينى دە سىنین سىجىللە يازدىرىدىم. اىكى آمى بىر شىئى دېبىل كى! ائىلە اكىز تايى يازدىرىدىم، قوى اكىز تايى قارداش كىمى اولسۇنلار بىر - بىرلەرنە...» قمر دونوخوب، ائيواندакى گوللو يە باخىر. گوللو كۈرپەسىنى دۇشۇندىن آلىپ، ائيواندان قوناق اوتاباغىننا قاچاركىن: «سنى گۈرۈم پىيس دردە دوشەسەن كىشى! اوغلۇمۇ اليمدىن آلدىن...»

- «قمر... قمر... قمر...»

قمر اليىنى دووارا دايياق ائدىپ يئرىنندى قالخىر. دووارىن قارىن وئرمىش گچ لرى خالچانىن اوزرىنە تۈكۈلور. اىكى قات اولمۇش بئلىنندىن توتوب، كىشىنinin اوتاباغىنna سارى گىدىر. گنجەنinin قارانلىغىندا هاردانسا بايقوش سىسى گلىر...

قمر... قمر...

قمر... قمر...

قار اوستوندە قىرمىزى خال

ھر گئچە کى كىمى كتابلارىنى چانتاسىينا قويىمادان، صاندىخانىن دووارينا ياپىشىرىدىغى برنامەسىنه باخىب،كتاب - دفترلىرىنى بىر بىر چانتاسىينىن اىچىنە قويدو. آناسى ايسه صاندىخانا قاپىسىنин باغلۇ تايىنى آچىركەن:

«نىيە گئنە كتابلارى باسىدىرىپسان چانتاي! شىطىغان فحلەسى اولوبسان؟»
قىز ايسه صاندىخانىن قاپىسىنин تايىنى قاپاتدى:

«بلكە ايندى راديو دئىدى صاباحدان مدرسهەلر آچىلاجاق؟»

«ھله ھله آچىلماز. دئيهسن آتا - آنالار اوشاقلارىنىن الىيندە قالىپا... آچىلسا دا، من قويىمارام گئدەسەن؛ باشىزا بىر اوپۇن گللسە كىيمىن وئجيئەدى؟ كىم نە بېلىر نئچە دىشىيمەدە، دېرناغىمدا دولاندىرىپرام سىزى...»

قىز آناسىنин پىنجە سارى آددىملايان آياقلارينا باخدى. قىيسا دېرناقلارينا، نازىك اوزون بارماقلارينا... آناسىنин آياقلارىنىن اوردك آياغيينا اوخشارلىغى اولماسايدى بىللە يېرىشى لاب اوردك كىمىي ايدى. الى بئىيندە ساغ - سولا والايلانىرىدى. قارنى اۆزۈندەن قاباق گئدىرىدى. يايدا اۇلن اوردەيى يادينا دوشدو. بوغازىنى قهر باسىدى...»

آناسى پىنجىن يانىنداكى ياسدىقلارا سۈيکەندىكىدە، قىز ئئنە ياسدىغىن آغ ملافەلرینىن اوزەرىنە تىكىلىميش بنۇوشەلر ازىلە جك دئيه، نىڭران باخىشلارىنى اونون گۈزۈنە تېكدى. آناسى ايسه نىقىلىدايا - نىقىلىدايا ادىيالى اوستونە چكىركەن:

«يئكە قىز اولوبسان. اوشاقلىغىيندان ال چك. بېلىسەن كى اىپىكدىلىر!»

قىز دىل - دوداغىندا: «اپىك دە ازىلر دا!!! مىزىلدىنىپ، باشىنى كتابلارينا

قاتدی.

کیشی بارماقلارینی هولوایا - هولوایا اوتاغا گیردی:

«بیر جیغیر آجدیم توالته جان؛ سحر کورو بوب تؤکرم کوچویه قیز پنجره یه ساری قاچدی. حیطه باخدی. ایشیق پنجره نین بویوجا قارلارین اوزرینه اوزانمیشدی. آغ - آپیاغ قاری ایشیقلاندیرمیشدی. حیطین بو جاغیندا کی تووالتدن اوتاغا ساری چکین جیغیرین او زه رینه دوز کیمی قار سپهله نیبردی. کیشی الرینی بیر - بیرینه سورتله یه - سورتله یه تاقچایا دوغرو گئتدی. تاقچادا کی رادیونون پیچینی بور راراق:

«ساعات دوقوزدو. گئجه ناغیلی باش لار ایندی...»

رادیودان تائیش موسیقى سسیندن سونرا هر گئجه کی قادینین سسی گلدى:

«داستان امشب، گدا، اثر گوه ر مراد»

قیزین فیکیری چاشدی. سحر چاغی ائولرینه گلدیبی «ماما گوهر»ین گؤپرمیش دوداقلاری، ایندەکی سیغاراسینین تاوانا بورولان توستو حال قالاری يادينا دوشدو. همن آن تاقچادا کی رادیودان، هر گئجه کی ناغیل دئیین قادینین يئنه سسی گلدى:

«یا به قولی، غلامحسین ساعدی»

قیز ایسه گوهر ایله غلامحسینین نه ایلگیسی او لا بیلر دئیه، کالا - کئح با خیسلارینی آناسینا تیکدی. آناسی اونو آنیمسامادان ادیالى چنه سینه چکدی. آتاسی ایسه پینجین بؤیروندە اوتوروب، سیغاراسینی آلیشدیردی. قیز قاچا - قاچا دئور ياشیندا کی يوخودا فیس - فیس فیسیلدايان با جیسینین يورغانی نین آلتینا گیرنده، يئنه ده آناسینین يورغون سسی گلدى:

«به سن نه واخ يئریماخ اویرنه جاخسان؟ اون ياشین وار هااا... آدام کیمی يئرى دااااا...»

با جیسینین جانینین ایستىسى جانينا سئزدى. گؤزلرین يوموب حیکایه نین آردینا قولاق آسدی:

«در رو که باز کرد، گفت: سلام خانوم بزرگ و هاج و اچ منو نگاه کرد. گفتم: سلام عزیز خانوم... از هشتى گذشتم و ... توی حیاط، بچه ها که تازه از خواب بیدار شده بودند، کنار حوض دست و صورت شون رو می شستند. همونجا بغل دیوار نشستم و بقچه ام رو کنار گذاشتم...»

ناغیلدا کی «خانوم بزرگ» گؤزونون اۇنوندە جانلاندی. هئچ ده «ماما گوهر»ه او خشارلیغى يوخ ایدى. كومودا کی اوست - اوسته دوزولموش، بوقچالارین دئور

اوجوندا ایپکدن تیکیلن بنؤوشەلر يادينا دوشدو. «خانوم بزرگ» ون بوچاسینین دئورد اوجوندا کى، باشلارى آشاغى مور، قىرمىزى، سارى بنؤوشەلر دویونلارين آراسىندا ازىشىب، بوزوشموشدورلار.

«بچەها اومندى دورم كىرنى. عزيز خانوم كنار حوض نشست و گفت حالا كارت چىيە؟»

اوشاقلارا قارىشىب، «خانوم بزرگ» ون يانىندا اوتورماق اىستەدىيىنده، آناسىنinin سىسى گلدى:

«آى بئلىم... آى بئلىم... اولدوم...»

«هە؟ نە وار؟

آناسى اديالى كنارا آتىب، گوجوبلە يئرىيندن قالخدى:

«ائىلە بىل واختىدى...»

آناسى اوتاقداوار - گل ائتمەيە باشلادى. كۈلگەسى آياقلارىنinin آلتىندا اوزانىب، اۇندا گىدىيردى. آتاسىنinin سىسى فيكىرىينى ناغىيلدان چاشدىيردى:

«ايندى؟... گئچە گۈزو؟... آللارا قوربان اولوم. باخ شانسما! الله ياغدىيرير، صدام ياغدىيرير. بودا واخت تاپدى؟ هەچ ايشيمىز آدام اوزلۇ دېيىل...»

آناسى سىغارىنى ائلە بىر كول قابىينا ازدى كى، ايندىجە بارماقلارى سىنار دئىيە، دوشوندو.

آناسىدا بىل آغرىسىينا واخت تاپمىشىدى. دوز حىكايەنinin شىرىين يئرىيندە... «عزيزە غرونلەتكان از پلهە بالا رفت، بچەها ھم پشت سرش. اما من ھمونجا

كنچ دىوار نمىدونم چطور شد خوابى بىر»

آناسى اللرى بئلىيندە، قارنى اۇنوندە نيقىيلدايا - نيقىيلدايا، «آى واى يى يى... واى يى يى...» دئىيە - دئىيە، اوتاقداوار - گل ائدىيردى. دىوارا يەتتىشىجك، اۇنوندە

گئىن كۈلگە دىوارا دىيرماشدى. آناسىلا چىيىن - چىيىن دىواردا يئرىيدى. كۈلگەنىن هەنچ سانجىسى يوخ ايدى.

«آغرى حتى كار كىسمىز سحرە قالا؟»

آناسى زارىلدادى:

«دئىيەسن اوْز اليمدە...»

گلىب اوتابغىن اورتاسىندا دايىندى. كۈلگە يىئنە آناسىنinin اۇنوندە دوردو. آناسىنidan شىشمان ايدى.

«آخى من ايندى باشىما نە داش سالىم؟ ننه - باجىن قورخولارىندان قاچىپلار كىنده، من دە كى آللارا شوكور، يئر آلتىندا چىخىمىشام. وار يوخ بىر ننھم وارىدى

اونو دا...»

آناسی بیردن بیره الیرینی بئلیندن چکیب قارینیدان توتدو:

«يا خانيم فاطمه!... آي... آي... اولورم... اولورم...»

آناسی «وار - يوخ بير ننهم» دئییندە ندىسه دوشوندو کى، دیوار دیبیندە بوقچاسى بؤیروندە يوخويما دالميش «خانوم بزرگ» آناسينين ننهسىدىر. آناسى بيرده «اولورم» ياغىرىدىغىندا، همن آن رادىوداکى قادىنinin سىسى دېيشىلدى، رادىو اوولدادى. اورهىيى يئنه قىرىيلدى. او يوموش كىچىك باجىسىنى قولجاڭلادى: «شۇندىگان عزيز! شۇندىگان عزيز! صدايى كە مىشىنۋىد، علامت آژىر قرمز، يا

خطرا است. هر چە زودتر بە پناھگاھە برويد. شۇندىگان عزيز...!»

آناسى يېرىيندەن داشلاندى. ايشيفى سۈئوروب، پنچرهىيە سارى قاچدى. پىرەنین آلتىيندان آسپىلان قارا اديالى ايلە پنچرنى قاپاتدى. هر يېر ظلمتە دۇندو. آناسى زارىلدابان بىر هئىبىت ايدى قارانلىقىدا، اوتابغىن اورتالىغىندا دورموشدو. آناسى كىبىرىت چكدى. شام كىمىم ايشيق اوتابغى ايشيقلاڭدىرىدى. ال آتىب گردىسوز چىрагىع رادىيونون يانىندا گۇئىرۇنە جن، كىبىرىت سۈئندۇ. بىر داها ظلمت اولدو. آناسى زارىلداباراق:

«هامى عزيزلىيكلە دوغاندا، من دە گۈيدىن ياغان بومبىلارين آلتىيندا دوغاجايام . نمنەدن يارىميشام كى بودا ...» گردىسوز چىراق تاوانا گىردى ايشيق سالدى. آناسىنinin كۈلگەسى آرىقلادى. اوتابغىن اورتالىغىندا تاوانا قدر اوزاندى. رادىودا هەنج آژىر سىسى گلمەميش كىمىم، ناغىلە دئىن قادىنinin سىسى گلىرىدى:

«از خواب پەريدم و دىيدم سىد اومنە و با عزيزە بلند - بلند حرف مى زنە»

آناسىنinin سىسى ناغىلەن سىسينە قارىشىدى:

«گئىيىن گئىاخ مريضخانىيىا. ائودەها زارىلدا، نە اولا جاخ؟

«گئىتمىرم، ائودە بالالاريمىن يانىندا اولسىم ياخجىدى...»

«سەفييەلەمە! من...»

آناسى، آناسىنinin سۆزونو يارى كىسى:

«دئىيىرلر ضد هوایلىرى دولدوروبلار مريضخانالارين داملارىنا. هر يېردىن قاباخ ائله مريضخانالارى ووراجاخ»

«آخە چىكارش كىنم؟ در مىسجىدە؟ نە كىندىبىه، نە سوزوندى...»

«خانوم بزرگ» يى حىيطىدە بىراخدى. مريضخانالارين داملارىنا سارى اوچماغانى گىلدى. آناسى ايسە كىبىرىت چكىب، سىغارىنى آلىشىدىرىدى. آناسى دىوارا سۇيىكەنېب، زارىلدادى. وار گوجوپىلە دىوارى ايتلەدى. آناسىنinin كۈلگەسى

قیسامالمیشدى. آناسى ايله بويداش اولموشدو.

آناسى توستونو تاوانا اوفلەدى:

«او طېفېل ئۇدە تلف اوilar. عناد ائلەمە. گئىين گىئدەخ... بلکە دە بو دە
اوغلاندى!»

توستو حالقا - حالقا تاوانا سارى اوچوردو. تاوانا يئتىشىمەدن حالقاalar
كىچىكىپ، گۈزىن ايتىرىدى.

آناسى زاريا - زاريا دىوارا گوج وئرىدى. همن آن اتكلىيىنин آلتىيندان آشاغى سوزن
سو قالىنى ايسلاطىدى. خال - خال قان لىكەلرى دووارا داشلاندى. قىز، گۈردو يونە
ايىانا بىلىمیردى...»

آناسى يئرىينىن قالخدىقدا كۈلگەسىنinin باشى دىوارىن يارىسىندا قدر اوزاندى:
«مرىضخانىبىا گئتمەسەن تلف اوilar ها!!!»

«دانىشمىشام. «ماما گوهەر» دېيىب، واختى يئتىشىنە منى چاغىرین»
«آرواد! كۈنز اوالما! من كىشى طايقادىسى هىئىش زاددان باشىم چىخمىر. كيم «ماما
گوهەر» كۆمەمى ئەلبىيە جاخ؟»

آتا - آناسىنinin سىسى كىسىلمىشدى. ناغىل دېيىب قادىنinin سىسى گلىرىدى:
«تو يە راهى نشونم بەدە. عزىز خانوم گفت: من نىبىدونم چىكارش كنى. با بوق و
كرنا بە ھەمە ئەلم و آدم...»

ناغىل دېيىب قادىنinin سىسى كىسىلدى. راديو يېئنە اوولدادى:
«شىوندگان عزيز! صدایى كە مىشىنۋىد، آزىز سەفید يَا علامە رفع خطر است.
شىوندگان عزيز...»

آناسى قالخىب ايشىغى ياندىرىدى. آناسى ايسە آلتىينى ايسلاطىغى يئرددە
دايانمىشدى. زارىپىرىدى:

«نه دورمۇسان باخىسان؟... آى بى يى... الله اؤلدورم... گئت بؤيۈك سوفرانى گىتى
اچ ئۇدە... سو قايىنات، اؤلدورم... اؤلورم اؤلورم... دورما... قىزى يوللا
ماما گوهەر» يىن دالىسىجا...»

قىز، باجىسىنinin يانىندا يورغانىن آلتىينا كىچىدى. يورغانى باشىندا چىكدى...
دەلىزىن چىخدىقدا آناسىنinin «آآآآخ» سىسى باشىنinin كاساسىندا چاتلادى.
حىيط قاپىسىندا سارى قاچدى. آياقلارى قارا قويىلانىب، اوشودو. قايدىرىپ
باشماقلارىنى گئىدى. كوچەنinin سىيم دېركلەرىنىن ايشىغى سۈنۈك اولىسادا
كوچەنinin اورتالىيغىنا قالاندىغى قار، قارانلىيغىن ظولمتىنى سىندىررمىشدى. قو
دېيىردىن قولاق سىلىنىرىدى. كوچەدەوار - گل ائدن يوخويido. «ماما گوهەر» يىن ئۇرى

بیر کوچه یوخاریدا، دربندین دیبیندەايدى. آناسىنین "آخ" سىسى حيط قاپىسىنالجا چاتىرىدى. داملاردان كورەنمىش قاردان دولايى، كوچەننин اورتالىغىندا دىوار چكىلىمىشىدى. دىوارين او تايى گۈرونمۇردو. اورەبى سئرچە اورەبى كىمى چىرپىننيردى. "ماما گوهە" يىن ائويينه دوغرو يوللاندى. آناسىنین سىسى باشىنinin كاساسىندا جىىنگىلەدەيپەرىدى. قار دووارىنinin اوتابىندا بىرىپسىنىن يېرىدىيىنى دو يىدو. آددىملارىنى يېئىنلىتىدى. اىرەلى كىئتدىكىجە، دووارىن او تايىنداكى اوننولا برابر گلىرىدى. داياندى. قار اوستوندە خىرچ - خىرچ ائلەين آياق سىسى كسىلىدى. قار دووارىنinin اوزھرىنده قىرمىزى رنگلى خاللار گۈردو. آغ اتكلىبىن اوزھرىنده كى گىئتدى. آناسىنinin سىسى آرخاسىجا گلىرىدى.

"ماما گوهە" يىن ائويينه سارى قاچدى. دووارىن او تايىنداكى دا اوننولا برابر قاچدى. قىرمىزى خاللار يئنە قار دووارىنinin اوزھرىنده گوجردى. وار گوجولىه يوخارى كوچەيە سارى قاچدى. قاچدىقچا قىرمىزى خاللارىن سايبىسى آرتىرىدى. دووارىن اوتابىنداكى آز قالىرىدى اونو قاباقلاسىن، يولونو كسىسىن. دووارىن سونوندا، كوچەننин باشىنا يېئىشىدىكە آيااغى زوپوشوب آرخىن اىچىنە جومدو. قىرمىزى خاللار آرخىن اىچىنە يتىدى. شالوارىنinin دىزىنە جن ايسلاندى. جانى بوز كىسى. آناسىلا برابر "آاخ" دئدى. قالخدى. قالاقلۇ قارىن او تايىندا گلەنinin آياقلارىنinin سىسى كسىلىمىشىدى. آرخادا قالمىشىدى. يوخارى كوچەيە سارى قاچدى. يوخارى كوچەننин اورتالىغىندا قالاقلۇ قار يوخ ايدى. يئر شوشە كىمى زوپوش肯 بوز ايدى. بىرده يېخىلىدى. قالخدى. يانچاقلارى اينجيپەرىدى. سوپۇقدان زوققلدايان اللرى آجىشىرىدى. اينجيپەسىنە باخماياراتق "ماما گوهە" يىن ائويينه سارى قاچدى. قاپىبا يېئىشەلى بوز كىمىش بارماغانىنى قاپىنinin زىلېنە باسىدى.

«جوح... جوح... جوح... جوح... جوح... جوح...»

نفس آددىقچا كوكسو آجىشىرىدى. قاپىنى آچان يوخودو. وار گوجولىه دمېر قاپىنى يوموروقلادى. اووجلارى داشا دؤنمۇشدو.

«كيم دى؟ باش كېتىرىپىسىن؟»

«ماما گوهە» قاپىنى آچاراق سۈپەلەدى:

«آنام اۇلۇر... اۇلۇر، تئزگى! تئزگى!» دئىپىب آغلادى. ياش گىلەلرى ياناقلارىندا آخدى. شالوارىنinin تايالارى ايسلاندى. بودلارى قىزىشىدى...

«ماما گوهە» اىيندە بوقچا پىللەلردىن ائنib اونا سارى گىلدى. گۈلگەسى اۇزوندن

قاباق پىللەلردىن ئىندى. ايرەلى گىدىيىكجه "ママ گوھر" يوخ "خانوم بىزىگ" ايدى، او نا ياخىنلاشىرىدى. بوقچاسىينىن او جلارىنى دويونلەمە مىشىدى. اىپك بنؤوشەلر ئىن ئىندان قىفيلى سانجاقلاد، بوقچانىن او جلارىنى بىر - بىر ينه سانجاقلامىشىدى. اىپك بنؤوشەلر بوزوشىمە مىشىدى...

بېمەن ۱۳۸۸